МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут економіки та управління

Факультет менеджменту

Кафедра економічної кібернетики і математичного моделювання

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ АНАЛІЗ

методичні рекомендації та завдання для практичних занять і самостійної роботи здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 193– «Геодезія та землеустрій» денної форми навчання

Миколаїв
2019

УДК 330.322

І-58

Друкується за рішенням науково-методичної комісії факультету менеджменту Миколаївського національного аграрного університету від 24.04.2019 р., протокол № 8.

Укладачі:

О.В. Шебаніна – д-р екон. наук, професор, професор кафедри економічної кібернетики і математичного моделювання, Миколаївський національний аграрний університет;

В.П. Клочан – канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри економічної кібернетики і математичного моделювання, Миколаївський національний аграрний університет;

І.В. Клочан– д-р екон. наук, доцент, доцент кафедри економічної кібернетики і математичного моделювання, Миколаївський національний аграрний університет;

С.І. Тищенко – канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри економічної кібернетики і математичного моделювання, Миколаївський національний аграрний університет;

А.М. Могильницька – канд. фіз.-мат. наук, доцент кафедри економічної кібернетики і математичного моделювання, Миколаївський національний аграрний університет;

Н.С.Ручинська – канд. пед. наук, доцент кафедри економічної кібернетики і математичного моделювання, Миколаївський національний аграрний університет;

І.І. Хилько – старший викладач кафедри економічної кібернетики і математичного моделювання, Миколаївський національний аграрний університет.

Рецензенти:

М.В. Зось-Кіор – д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри менеджменту і логістики, Полтавський національний технічний університет ім. Юрія Кондратюка;

О.А. Горобченко – канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємств, Миколаївський національний аграрний університет.

© Миколаївський національний аграрний університет, 2019

ЗМІСТ

Мета, завдання курсу, вимоги до основних знань здобувачів вищої освіти……...……..……...4
МОДУЛЬ 1. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИІНВЕСТУВАННЯ…….....5
ТЕМА 1.Теоретичні основи інвестування..…….....5
ТЕМА 2.Оцінка інвестиційного клімату та інвестиційної привабливості……8
ТЕМА 3. Реальні інвестиції……..……14
ТЕМА 4. Фінансові інвестиції……...18
МОДУЛЬ 2. АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ……..…25
ТЕМА 5.Інвестиційний проект, його суть та значення……..25
ТЕМА 6.Основні принципи оцінки ефективності інвестиційних проектів….30
ТЕМА 7.Розрахунково-аналітичні основи дослідження інвестицій……..…40
ТЕМА 8.Критерії та методи оцінки інвестиційних проектів……53
ТЕМА 9.Аналіз і управління ризиками інвестиційних проектів……..61
Питання для поточного та підсумкового контролю знань…….……..67
Список літературних джерел……..……70

МЕТА, ЗАВДАННЯ КУРСУ, ВИМОГИ ДО ОСНОВНИХ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Інвестиції відіграють вирішальну роль у відтворювальних процесах на підприємстві, оскільки саме вони забезпечують підвищення технічного та організаційного рівня виробництва, створення і впровадження техніки і технологій, сучасних систем організації та управління економічними процесами. Знання про різні аспекти їх залучення, функціонування та оцінку ефективності і дає навчальна дисципліна «Інвестиційний аналіз».

Метою вивчення навчальної дисципліни «Інвестиційний аналіз» є формування системи знань щодо теоретично-методологічних і практичних питань інвестиційного аналізу.

Предметом вивчення дисципліни є економічні відносини, що виникають у сфері інвестування на різних рівнях господарювання.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- вивчення закономірностей і механізму інвестиційних відносин держави, підприємств і фізичних осіб;
- набуття вмінь використовувати ці закономірності в практиці інвестування;
- визначати заходи з використання інвестицій як одного з дійових важелів економічної політики держави;
- вивчення особливостей аналізу інвестиційних проектів;
- набуття практичних навичок з визначення вартості капіталу та потреб підприємства у капіталі;
- вивчення порядку організації і проведення інвестиційного процесу;
- оволодіння методами та прийомами моделювання інвестиційної діяльності.

Після вивчення даної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні **знати:**

- суть інвестиційного процесу, різноманітність форм інвестиційної діяльності;
- принципи, методи і інструменти розробки, прийняття і реалізації рішень, спрямованих на досягнення цілей інвестиційної діяльності;
- необхідну сукупність теоретичних та практичних знань з питань фінансово-економічних і організаційно-правових відносин між суб'єктами інвестиційної діяльності в ринковій економіці;
- теорію та практику формування інвестиційного капіталу, правила поведінки інвесторів на ринку інвестицій;
- методику складання бізнес-плану інвестиційного проекту.

У результаті вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти повинні **вміти:**

- аналізувати економічні категорії та ряд показників, які характеризують інвестиційні процеси та оцінити їх ефективність;
- проводити аналіз витрат і прибутків із врахуванням фактору часу;
- визначати інвестиційну привабливість підприємств, регіону, галузі, країни;
- розраховувати та аналізувати фінансові коефіцієнти;
- враховувати та аналізувати інвестиційні ризики, що виникають;
- розробляти інвестиційні проекти;
- складати бізнес-план конкретного інвестиційного проекту.

МОДУЛЬ 1. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ІНВЕСТУВАННЯ

ТЕМА 1. Теоретичні основи інвестування

Питання до розгляду:

1. Сутність інвестицій, їх роль в сучасній економіці.
2. Інвестиційний процес: характеристика і учасники.
3. Фінансові інститути та фінансові ринки.
4. Державна інвестиційна політика та регулювання інвестиційної діяльності.

Тестові завдання:

1. «Інвестиція» походить від латинського слова «invest», що означає …

1) вкладати;
2) фінансувати;
3) управляти;
4) позичати.

2. Відповідно до Закону України «Про інвестиційну діяльність», інвестиції – це …

1) всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (доход) та/або досягається соціальний та екологічний ефект;

2) частина коштів, спрямована на відтворення основних засобів виробничого і не виробничого призначення, на створення нових, реконструкцію і розвиток наявних основних засобів, включаючи об'єкти соціальної сфери.;

3) витрати на створення нових, розширення, реконструкцію та модернізацію діючих основних фондів;

4) матеріальні, грошові й трудові затрати на створення нових, а також на розширення, реконструкцію й модернізацію діючих основних фондів підприємств та організацій.

3. Узагальнюючи основні визначення інвестицій, доцільно навести основні їх ознаки:

1) інвестиції, що визначаються через виплати; інвестиції, що визначаються через майнові ресурси; комбінаторний підхід до визначення інвестицій; диспозиційне визначення інвестицій;

2) здатність приносити економічні вигоди; цільовий характер здійснення інвестицій; здійснення інвестиції пов’язано з трансформацією капіталу у активи;

3) оптимізація потреб та можливостей вкладання інвестицій; максимізація інвестиційного прибутку; мінімізація інвестиційного ризику; забезпечення стійкого фінансового становища; пошук і реалізація напрямів удосконалювання інвестиційних процесів;

4) здатність приносити економічні вигоди; цільовий характер здійснення інвестицій; здійснення інвестиції пов’язано з трансформацією капіталу у активи; вкладення інвестиційних коштів пов’язано з ризиком.

4. Закон України «Про інвестиційну діяльність» був прийнятий:

1) 15 вересня 1997 року;

2) 18 грудня 2017 року;

3) 15 грудня 2005 року;

4) 18 вересня 1991 року.

5. За термінами вкладень інвестиції бувають:

1) реальні, фінансові;

2) короткострокові (до 1 року);середньострокові (від 1 до 3 років); довгострокові (від 3 років і більше);

3) виробничі; невиробничі;

4) приватні;державні;іноземні;змішані.

6. За об’єктами вкладень інвестиції бувають:

1) реальні, фінансові;

2) короткострокові (до 1 року);середньострокові (від 1 до 3 років); довгострокові (від 3 років і більше);

3) виробничі; невиробничі;

4) приватні;державні;іноземні;змішані.

7. За сферою вкладень інвестиції бувають:

1) реальні, фінансові;

2) короткострокові (до 1 року);середньострокові (від 1 до 3 років); довгострокові (від 3 років і більше);

3) виробничі; невиробничі;

4) приватні;державні;іноземні;змішані.

8.За формами власності на інвестиційні ресурси бувають:

1) реальні, фінансові;

2) короткострокові (до 1 року);середньострокові (від 1 до 3 років); довгострокові (від 3 років і більше);

3) виробничі; невиробничі;

4) приватні;державні;іноземні;змішані.

9. Інвестиційна діяльність – це …

1) сукупність дій працівників із застосуванням засобів праці, необхідних для перетворення ресурсів в готову продукцію, яка включає в себе виробництво та переробкурізних видів сировини, будівництво та надання будь-яких видів послуг;

2) вид діяльності, пов'язаний із трансформацією наукових досліджень і розробок, інших науково-технологічних досягнень у новий чи покращений продукт введений наринок, в оновлений чи вдосконалений технологічний процес, що використовується у практичній діяльності, чи новий підхід до реалізації соціальних послуг, їх адаптацію до актуальних вимог суспільства;

3) вид діяльності вкладення інвестицій і здійснення практичних дій з метою отримання прибутку і (або) досягнення іншого корисного ефекту;

4) це система форм і методів, які використовуються для фінансового забезпечення функціонування підприємств та досягнення ними поставлених цілей, тобто це практична фінансова робота, що забезпечує життєдіяльність підприємства, поліпшення її результатів.

10. Суб'єктами (інвесторами і учасниками) інвестиційної діяльності можуть бути …

1) громадяни і юридичні особи України та іноземних держав, а також держави;

2)недержавні пенсійні фонди, інститути спільного інвестування, страховики та фінансові установи;

3) фізичні і юридичні особи, особи без громадянства, об'єднання цих осіб, які провадять в Україні інноваційну діяльність і (або) залучають майнові та інтелектуальні цінності, вкладають власні чи запозичені кошти в реалізацію в Україні інноваційних проектів.

4) юридичні особи України, іноземних держав, об'єднання цих осіб, які провадять в Україні інноваційну діяльність і (або) залучають майнові та інтелектуальні цінності, вкладають власні чи запозичені кошти в реалізацію в Україні інноваційних проектів.

11. Частина економічної політики держави, що визначає обсяг, структуру і напрямок капіталовкладень, зростання основного капіталу і їхнє відновлення на основі найважливіших досягнень науки і техніки – це…

1) інвестиційна діяльність;
2) інвестиційний фонд;
3) інвестиційне середовище;
4) інвестиційна політика.

12. Система принципів та методів розробки і обґрунтування та реалізації управлінських рішень з метою підвищення ефективності інвестиційної діяльності суб’єктів господарювання – це…

1) інвестиційний менеджмент;
2) інвестиційний ринок;
3) інвестиційні ресурси;
4) інвестиційна компанія.

13. Інвестиційна інформація – це…

1) набір інформативних показників, необхідних для планування й аналізу інвестиційної діяльності підприємства, підготовки ефективних управлінських рішень у сфері інвестицій;

2) сукупність відомостей про соціально-економічні процеси, що слугують для управління цими процесами та колективом людей у виробничій і невиробничій сферах;

3) документовані чи публічно оголошувані відомості про вітчизняні та закордонні досягнення науки, техніки і виробництва, одержані у процесі науково-дослідної, виробничої та громадської інвестиційної діяльності, які можуть бути

збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді для доцільності вкладання інвестицій.

14. За роллю в управлінні інвестиційна інформація може бути:
а) стратегічна, оперативна;
б) зовнішня, внутрішня;
в) відкрита, закрита;
г) економічна, технічна, соціальна.

Завдання:
Завдання 1

Здійснити огляд та оцінку змін законодавства України щодо інвестиційної діяльності (за останні 10 років). Скласти перелік законодавчих та нормативних актів за останні 10 років, які регламентують здійснення інвестиційної діяльності в Україні. Дати якісну характеристику змінам і доповненням в основні законодавчі акти, що були внесені протягом останніх років. Зробити висновки.

Завдання 2

Проаналізувати динаміку та структуру здійснення інвестицій в економіку України за останні 10 років на основі обробки статистичної інформації за даними Держкомстату України. Визначити основні фактори, що вплинули на аналізовану тенденцію залуження інвестицій та напрями їх використання. Результати роботи оформити графічно з наданням письмових пояснень та висновків.

Завдання 3

Проаналізувати та підтвердити вплив основних факторів на обсяги залучення інвестицій в економіку України за останні 10 років на основі обробки статистичної інформації за даними Держкомстату України: рівень доходності інвестицій, ставка банківського відсотка, рівень інфляції, рівень оподаткування, рівень доходів населення тощо. Результати роботи оформити графічно з наданням письмових пояснень та висновків.

ТЕМА 2. Оцінка інвестиційного клімату та інвестиційної привабливості

Питання до розгляду:
1. Поняття інвестиційної привабливості та інвестиційного клімату.
2. Методичні підходи до оцінки інвестиційного клімату.
3. Інвестиційна привабливість регіону та окремого підприємства.

Тестові завдання:

1. Сукупність політичних, економічних, правових, географічних, соціально-культурних умов, які у своїй взаємодії забезпечують і впливають на інвестиційну діяльність вітчизняних та іноземних інвесторів на окремо взятій території– це…
1) інвестиційна політика;
2) інвестиційний клімат;
3) інвестиційна привабливість;

4) інвестиційна діяльність.

2. Інвестиційний клімат доречно розглядати на:

1) макрорівні (держава, об'єднання держав) та мезорівні (окремий регіон у державі, область);

2) внутрішній та зовнішній;

3) державний та регіональний;

4) світовий, державний, місцевий.

3. При вивченні зв'язку понять «інвестиційна привабливість» та «інвестиційний клімат» зустрічаються наступні підходи:

1) інвестиційний клімат та інвестиційна привабливість тотожні поняття;

2) інвестиційний клімат більш широке та ємне поняття, ніж інвестиційна привабливість;

3) інвестиційна привабливість – один з результативних показників оцінки інвестиційного клімату;

4) інвестиційна привабливість та інвестиційний клімат не пов'язані між собою.

4. Згідно з «Методикою інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств і організацій» інвестиційна привабливість визначається як …

1) рівень задоволення фінансових, виробничих, організаційних та інших вимог чи інтересів інвестора щодо конкретного підприємства, що може визначатися чи оцінюватися значеннями відповідних показників, у тому числі інтегральної оцінки;

2) сукупність політичних, економічних, правових, географічних, соціально-культурних умов, які у своїй взаємодії забезпечують і впливають на інвестиційну діяльність вітчизняних та іноземних інвесторів на окремо взятій території;

3) загальна характеристика підприємства – характер технології; наявність сучасного обладнання, складського господарства, власного транспорту; географічне розміщення; наближеність до транспортних комунікацій;

4) система об'єктивних комплексних показників доцільності вкладання капіталу інвестором в об'єкт інвестування, яка відображає сукупність різних умов, що сприяють або перешкоджають процесу інвестування.

5. Основні чинники, що формують інвестиційний клімат:

1) рівень розвитку продуктивних сил та стан інвестиційного ринку;політичні та правові чинники;стан фінансово-кредитної системи та діяльність фінансових посередників;статус іноземного інвестора;інвестиційна активність населення;

2) стан інвестиційного ринку;політичні та правові чинники;стан фінансово-кредитної системи та діяльність фінансових посередників;статус іноземного інвестора;

3) рівень розвитку продуктивних сил та стан інвестиційного ринку;політичні та правові чинники;діяльність фінансових посередників;статус іноземного інвестора;

4) рівень розвитку продуктивних сил та стан інвестиційного ринку;політичні та правові чинники;стан фінансово-кредитної системи та діяльність фінансових посередників;статус іноземного інвестора.

6. Рівень розвитку продуктивних сил та стан інвестиційного ринку повинен враховувати …

1) створення відповідного законодавчого та нормативного поля, яке залежить від політичної волі законодавчої та виконавчої гілок влади, заходи з державної підтримки та стимулювання інвестиційної діяльності, досягнення стабільності національної грошової одиниці, валютне регулювання, забезпечення привабливості об’єктів інвестування;

2) стан та структуру виробництва, рівень кваліфікації робочої сили, стан ринку інвестиційних товарів та послуг тощо;

3) рівень розвитку та функціонування фінансового ринку, інвестиційну діяльність банків, інвестиційну політика НБУ;

4) режим іноземного інвестування, діяльність міжнародних фінансово-кредитних інституцій, наявність вільних економічних та офшорних зон.

7. Політичні та правові чинники повинні враховувати …

1) створення відповідного законодавчого та нормативного поля, яке залежить від політичної волі законодавчої та виконавчої гілок влади, заходи з державної підтримки та стимулювання інвестиційної діяльності, досягнення стабільності національної грошової одиниці, валютне регулювання, забезпечення привабливості об’єктів інвестування;

2) стан та структуру виробництва, рівень кваліфікації робочої сили, стан ринку інвестиційних товарів та послуг тощо;

3) рівень розвитку та функціонування фінансового ринку, інвестиційну діяльність банків, інвестиційну політика НБУ;

4) режим іноземного інвестування, діяльність міжнародних фінансово-кредитних інституцій, наявність вільних економічних та офшорних зон.

8. Стан фінансово-кредитної системи та діяльність фінансових посередників враховує …

1) створення відповідного законодавчого та нормативного поля, яке залежить від політичної волі законодавчої та виконавчої гілок влади, заходи з державної підтримки та стимулювання інвестиційної діяльності, досягнення стабільності національної грошової одиниці, валютне регулювання, забезпечення привабливості об’єктів інвестування;

2) стан та структуру виробництва, рівень кваліфікації робочої сили, стан ринку інвестиційних товарів та послуг тощо;

3) рівень розвитку та функціонування фінансового ринку, інвестиційну діяльність банків, інвестиційну політика НБУ;

4) режим іноземного інвестування, діяльність міжнародних фінансово-кредитних інституцій, наявність вільних економічних та офшорних зон.

9. Статус іноземного інвестора враховує …

1) створення відповідного законодавчого та нормативного поля, яке залежить від політичної волі законодавчої та виконавчої гілок влади, заходи з державної підтримки та стимулювання інвестиційної діяльності, досягнення стабільності

національної грошової одиниці, валютне регулювання, забезпечення привабливості об’єктів інвестування;

2) стан та структуру виробництва, рівень кваліфікації робочої сили, стан ринку інвестиційних товарів та послуг тощо;

3) рівень розвитку та функціонування фінансового ринку, інвестиційну діяльність банків, інвестиційну політика НБУ;

4) режим іноземного інвестування, діяльність міжнародних фінансово-кредитних інституцій, наявність вільних економічних та офшорних зон.

10. Існують різні методики оцінки інвестиційного клімату регіону. Ці методики базуються на … можливих підходах:

1)двох;

2) трьох;

3) чотирьох;

4) шести.

11. Класичний підхід базується на …

1) оцінці динаміки валового внутрішнього продукту, національного доходу і обсягів виробництва промислової продукції; динаміки розподілу національного доходу, пропорцій нагромадження і споживання; стану законодавчого регулювання інвестиційної діяльності; розвитку окремих інвестиційних ринків, у тому числі фондового і грошового;

2) оцінці набору факторів, що впливають на інвестиційний клімат, серед яких характеристика економічного потенціалу, загальні умови господарювання, зрілість ринкового середовища в регіоні, політичні чинники, соціальні та соціокультурні чинники, організаційно-правові чинники, фінансові умови;

3) визначенні двох основних варіантів: інвестиційний потенціал та інвестиційні ризики.

12. Факторний підхід базується на …

1) оцінці динаміки валового внутрішнього продукту, національного доходу і обсягів виробництва промислової продукції; динаміки розподілу національного доходу, пропорцій нагромадження і споживання; стану законодавчого регулювання інвестиційної діяльності; розвитку окремих інвестиційних ринків, у тому числі фондового і грошового;

2) оцінці набору факторів, що впливають на інвестиційний клімат, серед яких характеристика економічного потенціалу, загальні умови господарювання, зрілість ринкового середовища в регіоні, політичні чинники, соціальні та соціокультурні чинники, організаційно-правові чинники, фінансові умови;

3) визначенні двох основних варіантів: інвестиційний потенціал та інвестиційні ризики.

13. Комплексний підхід базується на …

1) оцінці динаміки валового внутрішнього продукту, національного доходу і обсягів виробництва промислової продукції; динаміки розподілу національного доходу, пропорцій нагромадження і споживання; стану законодавчого регулювання

інвестиційної діяльності; розвитку окремих інвестиційних ринків, у тому числі фондового і грошового;

2) оцінці набору факторів, що впливають на інвестиційний клімат, серед яких характеристика економічного потенціалу, загальні умови господарювання, зрілість ринкового середовища в регіоні, політичні чинники, соціальні та соціокультурні чинники, організаційно-правові чинники, фінансові умови;

3) визначенні двох основних варіантів: інвестиційний потенціал та інвестиційні ризики.

14. Згідно з Методикою інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств і організацій основними групами показників для визначення інвестиційної привабливості підприємств є:

1) показники оцінки майнового стану інвестованого об’єкта, оцінка фінансової стійкості (платоспроможності) підприємства, оцінка ліквідності активів інвестованого об’єкта, оцінка прибутковості підприємства, показники оцінки ділової активності та показники ринкової активності інвестованого об’єкта;

2) оцінка фінансової стійкості (платоспроможності) підприємства, оцінка ліквідності активів інвестованого об’єкта, показники оцінки ділової активності та показники ринкової активності інвестованого об’єкта;

3) експертно-рейтингова система, яка передбачає складання рейтингу регіону на основі експертних оцінок та визначення інвестиційної привабливості регіону на базі показника «дистанції віддалення від еталону»;

4) експертно-рейтингова система, що враховує інтереси різних груп інвесторів: експортно-орієнтованих підприємств, місцевих ринково-орієнтованих підприємств, транснаціональних корпорацій, малих підприємств, іноземних інвесторів, місцевих інвесторів.

Завдання:

Завдання 1

Проаналізувати основні макроекономічні показники розвитку економіки України за останні п’ять років. Зробити висновки.

Таблиця 1 Основні макроекономічні показники розвитку економіки України

Показники	201_р.	201_р.	201_р.	201_р.	201_р.	
Валовий внутрішній продукт (у фактичних цінах), млрдгрн						
Чисельність наявного населення України, тис осіб						
у розрахунку на одну особу, грн						
Валовий внутрішній продукт (у фактичних цінах) у сільському, лісовому та рибному господарстві, млрдгрн						
у розрахунку на одну особу, грн						
Валовий національний дохід (у фактичних цінах), млрдгрн						
у розрахунку на одну особу, грн						

Завдання 2

На основі даних таблиці проаналізувати структуру капітальних інвестицій за основними видами економічної діяльності в Україні. Зробити висновки.

Таблиця 2 Капітальні інвестиції за видами економічної діяльності в Україні, млнгрн

Показники	201_р.	201_р.	201_р.	
Усього				
Сільське, лісове та рибне господарство				
у т.ч. сільське господарство, мисливство та надання пов’язаних із ними послуг				
Промисловість				
Будівництво				
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів				
Транспорт, складське господарство, поштова та кур’єрська діяльність				
Тимчасове розміщування й організація харчування				
Інформація та телекомунікації				
Фінансова та страхова діяльність				
Операції з нерухомим майном				
Професійна, наукова та технічна діяльність				
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування				
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування				
Освіта				
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги				
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок				
Інші види економічної діяльності				
у % до загального показника				
Сільське, лісове та рибне господарство				
Промисловість				
Будівництво				
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів				
Транспорт, складське господарство, поштова та кур’єрська діяльність				
Тимчасове розміщування й організація харчування				
Інформація та телекомунікації				
Фінансова та страхова діяльність				
Операції з нерухомим майном				
Професійна, наукова та технічна діяльність				
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування				
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування				
Освіта				
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги				
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок				
Інші види економічної діяльності				
Усього				

Завдання 3

На основі даних попередніх таблиць визначити та проаналізувати зміну основних показників залучення інвестицій в основний капітал за останні три роки. Зробити висновки.

Таблиця 3 Динаміка обсягу інвестицій в основний капітал в Україні

Показники	201_р.	201_р.	201_р.	
Інвестиції в основний капітал, млнгрн				
- в економіку країни, всього				
- сільське, лісове та рибне господарство				
Питома вага інвестицій у сільське господарство в їх загальній кількості, %				
Валовий внутрішній продукт (у фактичних цінах), млрдгрн				
Валовий внутрішній продукт (у фактичних цінах) у сільському, лісовому та рибному господарстві, млрдгрн				
Питома вага інвестицій у ВВП, %				
Питома вага інвестицій у ВВП у сільському, лісовому та рибному господарстві, %				

ТЕМА 3. Реальні інвестиції

Питання до розгляду:

1. Реальні інвестиції: суть і форми.
2. Інноваційні інвестиції.
3. Інтелектуальні інвестиції.
4. Розробка і реалізація інвестиційної програми.

Тестові завдання:

1. Вкладення капіталу у відтворення основних фондів, в інноваційні нематеріальні активи, у приріст запасів товарно-матеріальних цінностей та інші об'єкти інвестування, пов'язані зі здійсненням операційної діяльності підприємства– це …

1) реальні інвестиції;
2) фінансові інвестиції;
3) іноземні інвестиції;
4) інноваційні інвестиції.

2. Вкладення реальних активів у відтворення основних виробничих фондів підприємства – це ….

1)амортизація;
2)капітальні вкладення;
3)інновації;
4) інтелектуальні інвестиції.

3. Сукупність практичних дій фізичних, юридичних осіб і держави щодо реалізації інвестицій – це ...

1) інвестиційний проект;

2) інвестиційний процес;
3) інноваційний процес;
4) інвестиційна діяльність.

4. Комплекс дій від моменту прийняття рішення про інвестування до завершальної стадії інвестиційного проекту називається ...
1) інвестиційний цикл;
2) інвестиційний кругообіг;
3) інвестиційний проект;
4) інвестиційний процес.

5. Ряд інвестиційних циклів, які повторюються називаються ...
1) інвестиційний проект;
2) інвестиційний процес;
3) інвестиційний цикл;
4) інвестиційна діяльність.

6. Майнові та інтелектуальні цінності, що вкладаються в підприємницьку та інші види діяльності є ...
1) результатами інвестиційної діяльності;
2) суб’єктами інвестиційної діяльності;
3) об’єктами інвестиційної діяльності;
4) стимулами для інвестиційної діяльності.

7. Загальний об'єм коштів, що спрямовуються у відтворення виробництва називають ...
1) чистими інвестиціями;
2)валовими інвестиціями;
3) інвестиціями оновлення;
4) інвестиціями споживання.

8. Інвестиції, що спрямовуються на підтримання існуючих виробничих потужностей та обсягів виробництва, називаються ...
1) чистими інвестиціями;
2) валовими інвестиціями;
3) інвестиціями оновлення;
4) інвестиціями споживання.

9. Основним джерелом фінансування інвестицій оновлення є ...
1) прибуток;
2) позикові кошти;
3) державні субсидії;
4) амортизаційні відрахування.
10. Вкладення, що спрямовуються у нове будівництво, реконструкцію і розширення, технічне переозброєння, приріст товарно-матеріальних запасів, мають назву ...

1) чисті інвестиції;
2) валові інвестиції;
3) інвестиції оновлення;
4) капітальні вкладення.

11. Джерелами фінансування чистих інвестицій є ...
1) податковий кредит;
2) відшкодування державою ПДВ;
3) прибуток, позикові кошти, державні субсидії;
4) амортизаційні відрахування.

12. Вкладення коштів в реальні активи – як матеріальні (здебільшого це основні та оборотні виробничі фонди) так і в нематеріальні називаються ...
1) фінансовими інвестиціями;
2) реальними інвестиціями;
3) капітальними вкладеннями;
4) інтелектуальними інвестиціями.

13. Рухоме та нерухоме майно (будівлі, споруди, обладнання) та інші матеріальні цінності є об’єктом ... інвестування.
1) фінансового;
2) стратегічного;
3) капітального;
4) реального.

14. Одна з форм реальних інвестицій підприємства, що здійснюється з метою впровадження досягнень науково-технічного прогресу у виробництво – це …
1) фінансові інвестиції;
2) інноваційні інвестиції;
3) основні інвестиції;
4) оборотні інвестиції.

15. Сукупність реальних інвестиційних проектів підприємства, реалізованих у середньостроковому періоді – це …
1) інвестиційна програма підприємства;
2) інвестиційна діяльність;
3) інвестиційний процес;
4) інвестиційний об’єкт.

Завдання:

Завдання 1

На продаж виставлено об’єкт нерухомості вартістю 70 тис. грн. Інвестор планує отримати дохід на вкладений капітал у розмірі 7 % річних, вважаючи, що щорічний грошовий потік становитиме приблизно 18 тис. грн. Одночасно інвестор планує відшкодувати свої інвестиції за 4 роки. Необхідно визначити коефіцієнт капіталізації, а також можливість відшкодування інвестицій за вказаний строк.

Завдання 2

Власник будинку, початкова вартість якого 60 тис. грн, здає його в оренду на 5 років. Після закінчення терміну оренди будинок втрачає свою початкову вартість на 10 %. Визначити: величину щорічного орендного платежу, який вноситься в кінці кожного року, що забезпечив би відшкодування частини втраченого капіталу, та дохід на вкладений капітал у розмірі 8 % річних; коефіцієнт капіталізації.

Завдання 3

Земельна ділянка здається в оренду на 8 років за відсотковою ставкою у розмірі 13 % річних. Поточний дохід залишається постійним і становить 12 тис. грн. Передбачається, що до закінчення строку оренди вартість земельної ділянки зросте на 16 %. Визначити коефіцієнт капіталізації та поточну вартість ділянки.

Завдання 4

Вартість орендного обладнання – 150 млнгрн, строк лізингової угоди – 3 роки, лізинговий відсоток вноситься 2 рази на рік і становить 9 % річних. Відсоток залишкової вартості – 10 %. Визначити суму строкової виплати за лізинговим контрактом та скласти графік лізингових платежів.

Завдання 5

Визначте величину лізингових платежів, якщо вартість орендного обладнання – 200 тис. у. о.; строк лізингового договору – 2 роки; лізинговий відсоток – 10 %; внесок платежів здійснюється 3 рази на рік, а залишкова вартість обладнання становить 8 %.

Завдання 6

Визначте величину лізингових платежів, якщо вартість орендного обладнання – 250 тис. у. о.; строк лізингового договору – 3 роки; лізинговий відсоток – 15 %; внесок платежів здійснюється 4 рази на рік, а залишкова вартість обладнання становить 10 %.

Завдання 7

Агрофірма просить надати в оренду строком на 3 роки трактор вартістю 120 тис. грн. Строк амортизації становить 9 років, а норма амортизаційних відрахувань – 11 % річних. Ставка лізингового відсотка – 20 % річних, яка включає в себе витрати на поточний ремонт обладнання – 8 % річних вартості об’єкта угоди. Орендні платежі сплачуватимуться щоквартально. Щорічна страхова премія буде встановлена у розмірі 5 % від вартості об’єкта лізингу. Після закінчення строку лізингу передбачено повернення його лізингодавцю. Визначити вид лізингу, дохід, який одержить лізингова компанія від даної операції; скласти графік лізингових платежів за весь строк користування об’єктом лізингу; назвати ризики, які виникають у лізинговій компанії при оформленні такого договору, та способи їх мінімізації.

Завдання 8

Фермер бажає придбати ділянку землі, на якій середня врожайність зернових з гектара становить 32 центнера. Виробничі витрати на гектар землі становитимуть 3380 грн. Визначити диференційний рентний дохід з орних земель, який одержить фермер, за економічною оцінкою по виробництву зернових культур, якщо середня ринкова ціна реалізації центнера зерна становить 3600грн, а коефіцієнт норми рентабельності – 8 %.

ТЕМА 4. Фінансові інвестиції

Питання до розгляду:

1. Суть фінансових інвестицій.
2. Оцінка інвестицій у цінні папери.
3. Інвестиційний портфель підприємства.
4. Ринок цінних паперів.
5. Фондова біржа та фондові індекси.

Тестові завдання:

1. Вкладення коштів в цінні папери, спеціальні (цільові) банківські вклади, депозити, паї тощо – це ...

1) інтелектуальні інвестиції;
2) комплексні інвестиції;
3) фінансові інвестиції;
4) корпоративні інвестиції.

2. Фінансові інвестиції можуть в деяких випадках бути прямими, але лише у разі придбання інвестором ...

1) облігацій;
2) казначейських зобов’язань;
3) акцій;
4) інвестиційних сертифікатів.

3. Інвестиції, опосередковані іншими особами, або ж які не дають можливості інвестору справляти суттєвий вплив на діяльність реципієнта, це – ...

1) непрямі (портфельні) інвестиції;
2) комплексні інвестиції;
3) фінансові інвестиції;
4) корпоративні інвестиції.

4. Вкладення капіталу на період не більше одного року називаються ...

1) середньострокові інвестиції;
2) короткострокові інвестиції;
3) довгострокові інвестиції;
4) строкові інвестиції.

5. Вкладення капіталу на період понад п’яти років це – ...

1) середньострокові інвестиції;

2) короткострокові інвестиції;
3) довгострокові інвестиції;
4) строкові інвестиції.

6. Місце, де громадяни і організації, які бажають взяти гроші в борг, зустрічаються з тими, у кого є «зайві» гроші, називаються ...
1) інвестиційна сфера;
2) інвестиційний ринок;
3) фінансовий інвестиційний ринок капіталу;
4) інвестиційна інфраструктура.

7. Форма проведення інвестиційного конкурсу при купівлі-продажу об'єктів, залученні інвестиційних ресурсів та розміщенні підрядних замовлень має назву ...
1) тендер;
2) аукціон;
3) ярмарок;
4) біржа.

8. На тендерах, не залежно від мети їх проведення, інвестор завжди виступає в ролі ...
1) підрядника;
2) покупця;
3) продавця;
4) організатора.

9. Організаційно оформлений і регулярно функціонуючий ринок, на якому здійснюється торгівля цінними паперами, називається ...
1) фондова біржа4
2) інвестиційний ринок;
3) інвестиційна сфера;
4) товарна біржа.

10. Кредитне обслуговування, розрахункове обслуговування, касове обслуговування, депозитні операції, власні інвестиційні операції, інвестиційне консультування, управління інвестиційними портфелями клієнтів, це функції, які в інвестиційній сфері виконують ...
1) кредитні спілки;
2) комерційні банки;
3) інвестиційні компанії;
4) лізингові компанії.

11. Юридичних осіб, які виконують посередницькі функції на інвестиційному ринку та надають кошти для фінансування інвестицій, називають ...
1) функціональними учасниками інвестиційного процесу;
2) інвестиційними фондами;
3) реципієнтами;

4) фінансовими посередниками.

12. Організація, яка володіє контрольними пакетами акцій інших компаній з метою здійснення контролю і управління ними, називається ...

1) промислово-фінансова група;
2) транснаціональна корпорація;
3) холдингова компанія;
4) міжнародний концерн.

13. Торгівець цінними паперами, який, крім інших видів діяльності, може залучати кошти для здійснення спільного інвестування шляхом емісії цінних паперів та їх розміщення, це – ...

1) інвестиційний фонд;
2) інвестиційна компанія;
3) акціонерна компанія;
4) фінансовий посередник.

14. Статутний капітал інвестиційного фонду повинен складати не менше ... мінімальних заробітних плат на момент реєстрації.

1) 10000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;
2) 50000 мінімальних заробітних плат;
3) 25000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;
4) 2000 мінімальних заробітних плат.

15. Статутний капітал інвестиційної компанії повинен складати не менше ... на момент реєстрації.

1) 50000 мінімальних заробітних плат;
2) 25000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;
3) 2000 мінімальних заробітних плат;
4) 100000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

16. Засновниками інвестиційного фонду чи компанії можуть бути фізичні та юридичні особи, частина державного майна в статутному фонді яких не перевищує ...

1) 50 %;
2) 25 %;
3) 10 %;
4) 75 %.

Завдання:

Завдання 1

Компанія сплачує річні дивіденди в розмірі 22 грн на акцію, поточна дохідність за безризиковим вкладенням становить 12 %, премія за ризик – 5 %. Визначте поточну вартість акції.

Завдання 2

Компанія упродовж останнього року виплатила дивіденди в розмірі 20 грн на акцію, щорічно дивідендні виплати зростають на 8 %, поточна дохідність по акціях цього типу становить 14 %. Визначте поточну вартість акції.

Завдання 3

Підприємство виплатило за останній рік дивіденд у розмірі 8 грн на акцію. Упродовж другого року підприємство планує збільшити дивіденди на 7 %, упродовж третього – на 8 %, четвертого – на 10 %. Потрібно оцінити поточну вартість акції за умови, що норма доходу акцій цього типу становить 14 %.

Завдання 4

Інвестор придбав акцію номіналом 50 грн за курсом 98 % і продав через три роки за курсом 114 %. У перший рік ставка дивіденду становила 12 %, в другий та третій роки відповідно – 14 % та 15 %. Розрахуйте сукупну дохідність акції.

Завдання 5

Інвестор придбав акцію номіналом 40 грн за курсом 108 % і продав через два роки по курсу 122 %. У перший рік рівень дивідендів складав 4,6 грн на акцію, в другий рік відповідно – 4,8 грн. Розрахуйте кінцеву (середньорічну сукупну) дохідність акції.

Завдання 6

Визначте ставку дивіденду за акціями корпорації «А», якщо їх номінальна вартість складає 7 грн, ринкова вартість – 8,4 грн. Компанія за останній рік сплатила дивіденди в розмірі 0,35 грн на акцію.

Завдання 7

Акція придбана за ціною, яка складає 1,25 номіналу, ставка дивіденду складає 20 %. Дана операція забезпечила інвестору сукупну дохідність у розмірі 35 %. Визначте курс акції в момент продажу.

Завдання 8

Визначте вартість облігації, яка випущена на п’ять років. Номінальна вартість становить 80 грн, річна купонна ставка 16 %, ринкова дохідність за подібними фінансовими інструментами становить 11 %.

Завдання 9

Облігація підприємства номіналом 100 грн реалізується на ринку за ціною 90 грн. Погашення облігації і виплату відсотків передбачено через п’ять років. Ставка відсотка становить 27 % річних, норма поточного доходу за облігаціями такого типу

становить 16 %. Потрібно визначити поточну вартість облігації та оцінити доцільність її придбання на ринку.

Завдання 10

На ринку пропонується облігація номіналом 160 грн, купонною ставкою 21 % річних і строком погашення через 3 роки. Ринкова дохідність фінансових інструментів такого класу становить 14 %. Відсоток з облігації сплачується двічі на рік, розрахуйте поточну вартість облігації.

Завдання 11

На ринку пропонується облігація номіналом 150 грн, купонною ставкою 16 % річних і строком погашення через два роки, відсоток з облігації сплачується чотири рази на рік. Ставка дисконтування становить 20 % річних, розрахуйте поточну вартість облігації.

Завдання 12

На ринку реалізуються облігації декількох емітентів: облігації компанії «А» з номіналом 120 грн та купонною ставкою 16 % річних реалізуються за курсом 98 %, строк до погашення – два роки; облігації товариства «В» з номіналом 105 грн та купонною ставкою 19 % річних реалізуються за курсом 106 %, строк до погашення – два роки. Визначте рівень кінцевої дохідності кожного фінансового активу та прийміть інвестиційне рішення про вкладання коштів.

Завдання 13

На ринку пропонуються облігації компанії за ціною 14,5 грн. Номінальна вартість облігації становить 15 грн, купонна ставка 65 сплачується при погашенні облігації і становить 22 % річних, строк обігу облігацій ста – два роки. Ринкова дохідність облігацій такого класу складає 14 %. Визначте очікувану дохідність облігацій та оцініть доцільність інвестицій у цей фінансовий актив.

Завдання 14

Підприємство в день емісії придбало за ціною 78 грн за штуку пакет дисконтних облігацій із строком обігу 365 днів за номінальною вартістю 100 грн. Визначте очікувану дохідність за облігаціями на момент емісії та розрахуйте поточну вартість облігації, якщо через 120 днів після купівлі підприємство вирішить реалізувати пакет облігацій на ринку.

Завдання 15

Облігація з нульовим купоном номіналом 80 грн і строком погашення через два роки реалізується за ціною 56 грн. Розрахуйте поточну вартість та очікувану поточну дохідність облігації. Проаналізуйте доцільність придбання цієї облігації, якщо є можливість альтернативного інвестування за нормою дохідності 15 %.

Завдання 16

Визначте дохідність дисконтних облігацій номіналом 90 грн, випущених на 153 дні, які розміщуються по 78 грн за облігацію. Розрахуйте поточну вартість

продажу облігацій, якщо у разі виникнення додаткових потреб у грошових коштах інвестор вирішить реалізувати облігації за 50 днів до дати погашення.

Завдання 17

На ринку пропонуються депозитні сертифікати АКБ «Солтекс» номіналом 70 грн, з купонною ставкою 35 % річних та строком обігу 180 днів. Визначте загальну суму, яку отримає інвестор при погашенні сертифіката.

Завдання 18

Номінал депозитного сертифіката 150 грн, купонна ставка 28 % річних, строк обігу – 274 дні. За якою ціною інвестору доцільно придбати сертифікат за 91 день до погашення, щоб забезпечити дохідність 22 % річних?

Завдання 19

Визначте суму дисконту за векселем, який розміщений на 120 днів, номіналом 360 грн та зі ставкою дисконту 18 %.

Завдання 20

Визначте річну відсоткову ставку за дисконтним векселем номіналом 180 грн, який був розміщений на 90 днів за ціною 158 грн.

Завдання 21

Дисконтний вексель номіналом 1500 грн, строком обігу 273 дні розміщується під 25 % річних. Визначте дохід та інвестиційну дохідність власника векселя, якщо він продав фінансовий актив за 92 дні до погашення за діючої ринкової ставки за тримісячними векселями 28 %.

Завдання 22

Дисконтний вексель номіналом 1800 грн, строком обігу 175 дні розміщується під 28 % річних. Визначте дохід другого векселедержателя, якщо перший векселедержатель продав фінансовий актив за 31 день до погашення за діючої ринкової ставки за місячними векселями 34 %.

Завдання 23

Номінал процентного векселя становить 250 грн, за векселем нараховується 24 % річних, період обігу векселя становить 153 дні. Визначте, за якою ціною його повинен придбати інвестор за 61 день до погашення, щоб забезпечити дохідність по операції на рівні 28 % річних.

Завдання 24

Придбано опціон на купівлю через 60 днів акцій за ціною 840 грн за акцію. Премія продавцю опціону становить 20 грн за акцію. Визначте результат цієї угоди для продавця та покупця 67 опціону, якщо через 60 днів курс акцій становитиме:

а) 870 грн;

б) 815 грн.

Завдання 25

Придбано опціон на продаж через 90 днів акцій за ціною 620 грн за акцію. Премія продавцю опціону становить 10 грн за акцію. Визначте результат цієї угоди для продавця та покупця опціону, якщо через 90 днів курс акцій становитиме:

а) 585 грн;

б) 665 грн.

Завдання 26

Клієнт придбав у банку опціон CAP на умовну суму 1 млн дол. США. терміном на один рік, що базується на тримісячній ставці LIBOR. В угоді зафіксовано максимальну ставку CAP на рівні 11,5 %. Ставки переглядаються кожні три місяці. Розрахувати суму платежу, яку банк виплатить клієнтові, якщо тримісячна ставка LIBOR на довідкові дати, що співпадають з датами перегляду ставки за кредитом, становила:

01.03.2010 р. – 10,8 %;

01.06.2010 р. – 11,3 %;

01.09.2010 р. – 11,6 %;

01.12.2010 р. – 11,8 %.

Завдання 27

Банк видав кредит клієнтові на суму 200 тис. дол. США на 6 місяців з 01.04.2010 р. за плаваючою ставкою LIBOR, що переглядається щомісяця. Передбачаючи зниження ставок, банк підписав із клієнтом угоду FLOOR, в якій зафіксував ставку 9 %. Упродовж періоду дії угоди відсоткові ставки переглядалися шість разів:

01.05.2010 р. – 9,1 %;

01.06.2010 р. – 9,4 %;

01.07.2010 р. – 9 %;

01.08.2010 р. – 8,7 %;

01.09.2010 р. – 8,9 %;

01.10.2010 р. – 8,6 %.

Обчислити суму виплат за угодою FLOOR.

МОДУЛЬ 2. АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ

ТЕМА 5. Інвестиційний проект, його суть та значення

Питання до розгляду:

1. Інвестиційний проект – його зміст і форми.
2. Основні фази життєвого циклу проекту.
3. Бізнес-план інвестиційного проекту.
4. Аналіз інвестиційного проекту.

Тестові завдання:

1. Проект як система діяльності існує:

1) стільки часу, скільки його потрібно для одержання кінцевого результату;
2) протягом певного часу, потрібного на його ТЕО;
3) протягом часу, визначеного інвесторами.

2. З позиції системного підходу проект можна визначити як:

1) щось, що замислюється або планується;
2) процес переходу з початкового стану в кінцевий;
3) завдання з певними вихідними даними та потрібними ресурсами;
4) сукупність певних елементів та зв'язків між ними, що забезпечують досягнення поставлених цілей.

3.Комплексом взаємопов'язаних заходів, розроблених для досягнення певних цілей протягом заданого часу при встановлених ресурсних обмеженнях, є:

1) місія проекту;
2) місія програми;
3) проект;
4) програма.

4. Зв'язок реалізації проекту зі змінами у будь-якій системі під час цілеспрямованого її перетворення з існуючого стану на бажаний – це сутність ознаки проекту:

1) неповторність;
2) обмеженість у часі;
3) зміна стану проекту;
4) обмеженість ресурсів.

5. Бажаний та доведений результат, який досягнуто у межах певного строку за заданих умов реалізації проекту, це є:

1) мета проекту;
2) місія проекту;
3) результат проекту.

6. Необхідність класифікації проектів виникає у зв'язку з:

1) наявністю багатьох видів проектів;
2) потребами часу;

3) вимогами інвесторів.

7. За масштабом проекти класифікують на:
1) проект, програма, система;
2) малі, середні, мегапроекти;
3) короткострокові, середньострокові, мегапроекти;
4) прості та складні;
5) мультипроекти, монопроекти.

8. За вимогами до обмеженості ресурсів сукупності проекти класифікують на:
1) проект, програма, система;
2) малі, середні, мегапроекти;
3) короткострокові, середньострокові, мегапроекти;
4) прості та складні;
5) мультипроекти, монопроекти.

9. За характером цільового завдання проекти класифікують на:
1) антикризові, маркетингові, навчальні;
2) малі, середні, мегапроекти;
3) короткострокові, середньострокові, мегапроекти;
4) прості та складні;
5) мультипроекти, монопроекти.

10. За об'єктом інвестиційної діяльності проекти класифікують на:
1) проект, програма, система;
2) фінансово-інвестиційні, реально-інвестиційні;
3) короткострокові, середньострокові, мегапроекти;
4) прості та складні;
5) мультипроекти, монопроекти.

11. За вимогами до якості та засобами її забезпечення проекти класифікують на:
1) бездефектні, модульні, стандартні;
2) малі, середні, мегапроекти;
3) короткострокові, середньострокові, мегапроекти;
4) антикризові, маркетингові, навчальні;
5) фінансово-інвестиційні, реально-інвестиційні.

12. За строком реалізації проекти класифікують на:
1) бездефектні, модульні, стандартні;
2) малі, середні, мегапроекти;
3) короткострокові, середньострокові, мегапроекти;
4) антикризові, маркетингові, навчальні; д) фінансово-інвестиційні, реально-інвестиційні.

13. За складністю проекти класифікують на:

1) проект, програма, система;
2) фінансово-інвестиційні, реально-інвестиційні;
3) короткострокові, середньострокові, мегапроекти;
4) прості та складні;
5) мультипроекти, монопроекти.

14. Цільові програми, що містять декілька взаємопов'язаних проектів, об'єднаних однією ціллю, ресурсами та часом, – це:
1) міжнародні проекти;
2) мегапроекти;
3) антикризові проекти;
4) монопроекти.

15. Проекти, у яких присутня наявність технічних, організаційних або ресурсних завдань, рішення яких передбачає нетривіальні підходи та підвищення витрат на їхнє вирішення, – це:
1) складні проекти;
2) навчальні проекти;
3) монопроекти;
4) модульні проекти.

16. Проекти, пов'язані з трансформуванням наукових досліджень та розробок або інших науково-технічних досягнень у новий чи удосконалений продукт або технологічний процес, – це:
1) інноваційні проекти;
2) навчальні проекти;
3) антикризові проекти;
4) модульні проекти.

17. До внутрішніх чинників впливу на проект відносять:
1) політичні чинники;
2) чинники, пов'язані з організацією проекту;
3) екологічні чинники;
4) соціальні чинники.

18. До політичних чинників, що впливають на проект, відносять:
1) політичну стабільність;
2) структуру ВВП;
3) рівень освіти;
4) історичні традиції;
5) кліматичні умови.

19. До економічних чинників, що впливають на проект, відносять:
1) політичну стабільність;
2) структуру ВВП;
3) рівень освіти;

4) історичні традиції;
5) кліматичні умови.

20. До правових чинників, що впливають на проект відносять:
1) політичну стабільність;
2) структуру ВВП;
3) права людини;
4) історичні традиції;
5) кліматичні умови.

21. До суспільних чинників, що впливають на проект, відносять:
1) політичну стабільність;
2) структуру ВВП;
3) рівень освіти;
4) історичні традиції;
5) кліматичні умови.

22. Наявність певних депозитних банківських ставок – це чинник впливу зовнішнього середовища:
1) політичний;
2) технологічний;
3) обмеження державного рівню;
4) соціальний;
5) економічний.

23.Життєвий цикл проекту – це:
1) час від першої затрати до останньої вигоди проекту;
2) час від ідеї проекту до початку його інвестування;
3) час затвердження місії проекту.

24. Життєвий цикл проекту складається з наступних фаз:
1) передінвестиційної та експлуатаційної;
2) передінвестиційної, інвестиційної та експлуатаційної;
3) передінвестиційної, інвестиційної та завершальної.

25. Визначення інвестиційних можливостей відноситься до:
1) передінвестиційної фази проекту;
2) інвестиційної фази проекту;
3) експлуатаційної фази проекту.

26. Аналіз альтернативних варіантів відноситься до:
1) передінвестиційної фази проекту;
2) інвестиційної фази проекту;
3) експлуатаційної фази проекту.

27. Попереднє ТЕО проекту відноситься до:

1) передінвестиційної фази проекту;
2) інвестиційної фази проекту;
3) експлуатаційної фази проекту.

28. Висновки по проекту і рішення про інвестування відносяться до:
1) передінвестиційної фази проекту;
2) інвестиційної фази проекту;
3) експлуатаційної фази проекту.

29. Укладання контрактів відноситься до:
1) передінвестиційної фази проекту;
2) інвестиційної фази проекту;
3) експлуатаційної фази проекту.

30. Здача в експлуатацію та запуск відноситься до:
1) передінвестиційної фази проекту;
2) інвестиційної фази проекту;
3) експлуатаційної фази проекту.

31. Оцінка доступності та якості ресурсів та їхньої вартості – це напрямок:
1) технічної експертизи;
2) екологічної експертизи;
3) комерційної експертизи.

32. Оцінка рівню сервісу та надійності існуючої інфраструктури, яку використовуватиме проект– це напрямок:
1) технічної експертизи;
2) екологічної експертизи;
3) комерційної експертизи.

33. Оцінка витрат і прибутків для визначення комерційної життєздатності проекту – це напрямок:
1) технічної експертизи;
2) екологічної експертизи;
3) комерційної експертизи.

34. Необхідною умовою будь-якого проекту є проходження:
1) всіх фаз і стадій проектного циклу;
2) основних фаз і стадій проектного циклу;
3) окремих фаз і стадій проектного циклу.

35. Остаточне техніко-економічне обґрунтування закінчується:
1) складанням резюме;
2) розробкою концепції маркетингу;
3) розробкою графіку здійснення проекту;
4) економічною та фінансовою оцінкою проекту.

36. Розробка бізнес-плану інвестиційного проекту є складовою:
1) інвестиційної фази проекту;
2) попереднього техніко-економічного обґрунтування;
3) передінвестиційної фази проекту;
4) остаточного техніко-економічного обґрунтування.

37. Бізнес-план – це:
1) інструмент для виконання інвестиційного проекту;
2) документ, який призначений для ініціатора проекту, потенційних інвесторів та інших учасників проекту;
3) документ для команди проекту, яка є виконавцем робіт проекту;
4) виключно маркетинговий інструмент.

38. Бізнес-план не може бути:
1) документом, в якому описані основні аспекти майбутнього проекту, аналізуються проблеми, що виникають при виконанні проекту, а також визначаються способи розв'язання цих проблем;
2) результатом науково-дослідних робіт та маркетинговим інструментом;
3) детальним планом виконання проекту;
4) концентрованим викладом остаточного техніко-економічного обґрунтування.

39. До показника ефективності інвестиційного проекту не належить:
1) індекс доходності;
2) індекс рентабельності;
3) внутрішня ставка доходності;
4) індекс інфляції.

ТЕМА 6. Основні принципи оцінки ефективності інвестиційних проектів

Питання до розгляду:
1. Визначення і види ефективності інвестиційного проекту.
2. Загальна схема оцінки ефективності інвестиційного проекту.
3. Грошові потоки інвестиційного проекту.
4. Бюджетна ефективність і соціальні результати реалізації інвестиційних проектів.
5. Фінансова спроможність інвестиційних проектів.

Тестові завдання:
1. Категорія, що відображає відповідність проекту цілям та інтересам його учасників називається …
1) ефективність інвестиційного проекту;
2) прибуток інвестиційного проекту;
3) результат інвестиційного проекту;
4) продуктивність інвестиційного проекту.
2. Оцінка ефективності проекту в цілому проводиться з метою …

1) визначення потенційної привабливості проекту для можливих учасників та пошуків джерел фінансування;

2)вирішення суспільних чи індивідуальних проблем, які спрямовуються на діяльність підприємства;

3)задоволення першочергових життєвих потреб споживачів і поліпшення умов та якості життя населення;

4) удосконалення або впровадження нової організаційної системи управління виробництвом та поширенням її впливу на ті ланки продовольчого ланцюга, що передують (заготівля та постачання сировини) і подовжують виробництво (постачання готової продукції в торговельну мережу та її реалізація).

3. Проводячи оцінку ефективності соціально значущих проектів в цілому, на першому етапі визначають:

1) громадську (соціально-економічну) ефективність проекту, після чого переходять до визначення його комерційної ефективності;

2) соціальну ефективність проекту, після чого переходять до визначення його комерційної ефективності;

3)загальноекономічну ефективність проекту, після чого переходять до визначення його соціальної ефективності;

4)технологічну ефективність проекту, після чого переходять до визначення його економічної ефективності.

4. Якщо ж проект не є суспільно значущим (локальні проекти), то оцінка ефективності такого проекту в цілому зводиться до оцінки …

1) виробничої ефективності;

2) технологічної ефективності;

3) соціальної ефективності;

4) комерційної ефективності.

5. Оцінка ефективності участі в проекті включає наступні складові:

1) оцінюється ефективність інвестування в акції підприємства (тобто визначається яка ефективність даного проекту для акціонерів акціонерних товариств, що беруть участь в проекті);оцінюється ефективність участі в проекті структур більш високого рівня (регіональна, народногосподарська, галузева, бюджетна ефективність);

2) оцінюється ефективність проекту для організацій – учасників проекту;оцінюється ефективність участі в проекті структур більш високого рівня (регіональна, народногосподарська, галузева, бюджетна ефективність);

3) оцінюється ефективність проекту для організацій – учасників проекту;оцінюється ефективність інвестування в акції підприємства (тобто визначається яка ефективність даного проекту для акціонерів акціонерних товариств, що беруть участь в проекті);оцінюється ефективність участі в проекті структур більш високого рівня (регіональна, народногосподарська, галузева, бюджетна ефективність);

4) оцінюється ефективність проекту для організацій – учасників проекту;оцінюється ефективність інвестування в акції підприємства (тобто визначається яка ефективність даного проекту для акціонерів акціонерних товариств, що беруть участь в проекті).

6. Основні принципи, покладені в основу оцінок ефективності інвестиційних проектів нараховують ..

1) десять принципів;
2) одинадцять принципів;
3) дванадцять принципів;
4) тринадцять принципів.

7. Оцінку ефективності інвестиційного проекту рекомендується проводити в …

1) два етапи.
2) три етапи;
3) чотири етапи;
4) п’ять етапів.

8. Метою першого етапу оцінки інвестиційного проекту є …

1) врахування складу і системи взаємовідносин між учасниками проекту, в тому числі і схема фінансування інвестиційного проекту;
2) оцінка суспільної ефективності та оцінка комерційної ефективності;
3) оцінка громадської ефективності та оцінка комерційної ефективності;
4) отримання узагальненої економічної оцінки проектних рішень і створення необхідних умов для пошуку інвесторів.

9. Метою другого етапу оцінки інвестиційного проекту є …

1) врахування складу і системи взаємовідносин між учасниками проекту, в тому числі і схема фінансування інвестиційного проекту;
2) оцінка суспільної ефективності та оцінка комерційної ефективності;
3) оцінка громадської ефективності та оцінка комерційної ефективності;
4) отримання узагальненої економічної оцінки проектних рішень і створення необхідних умов для пошуку інвесторів.

10. Розрахунковим періодом при визначенні ефективності інвестиційного проекту є його …

1) життєвий цикл;
2) передінвестиційна фаза;
3) інвестиційна фаза;
4) експлуатаційна фаза.

11. Грошові потоки по спрямованості поділяють на:

1) первинні і вторинні;
2) основні та допоміжні;
3) теперішні та майбутні;
4) позитивні (притоки) та негативні (відтоки).

12. Операційна діяльність – це ….

1) основна, що приносить дохід діяльність підприємства;
2) придбання та вибуття довгострокових активів та інших інвестицій, що не відносяться до еквівалентів грошових коштів;

3) діяльність, яка призводить до змін в розмірі та складі внесеного капіталу і позикових коштів підприємства.

13. Інвестиційна діяльність – це ….

1) основна, що приносить дохід діяльність підприємства;

2) придбання та вибуття довгострокових активів та інших інвестицій, що не відносяться до еквівалентів грошових коштів;

3) діяльність, яка призводить до змін в розмірі та складі внесеного капіталу і позикових коштів підприємства.

14. Фінансова діяльність – це ….

1) основна, що приносить дохід діяльність підприємства;

2) придбання та вибуття довгострокових активів та інших інвестицій, що не відносяться до еквівалентів грошових коштів;

3) діяльність, яка призводить до змін в розмірі та складі внесеного капіталу і позикових коштів підприємства.

15. Допритоків грошових коштів по операційній діяльностівідносяться:

1) грошові надходження від продажу товарів і надання послуг;грошові надходження у вигляді роялті, гонорарів, комісійних та інша виручка;грошові надходження від страхової компанії за страховими виплатами;грошові надходження за договорами, укладеними в дилерських чи торговельних цілей;повернення податку на прибуток, якщо вони не можуть бути безпосередньо співвіднесені з фінансовою або інвестиційною діяльністю; інші надходження;

2) грошові надходження від продажу основних засобів, нематеріальних активів та інших довгострокових активів; грошові надходження від продажу власного капіталу або боргових інструментів інших суб'єктів господарювання, а також часток у спільних підприємствах (крім надходжень по інструментах, що розглядаються як еквіваленти грошових коштів або призначеним для комерційних або торговельних цілей); грошові надходження від повернення авансів та позик, наданих іншим особам (крім авансових платежів і позик фінансових інститутів); грошові надходження за ф'ючерсними контрактами, форвардними контрактами, опціонами та договорами своп(swap),за винятком випадків, коли такі контракти укладаються для дилерських чи торговельних цілей або надходження класифікуються як фінансова діяльність;

3) надходження від емісії акцій або інших пайових інструментів; надходження від випуску боргових зобов'язань, позик, векселів, облігацій, заставних та інших короткострокових або довгострокових запозичень.

16. Допритоків грошових коштів по інвестиційній діяльностівідносяться:

1) грошові надходження від продажу товарів і надання послуг;грошові надходження у вигляді роялті, гонорарів, комісійних та інша виручка;грошові надходження від страхової компанії за страховими виплатами;грошові надходження за договорами, укладеними в дилерських чи торговельних цілей;повернення податку на прибуток, якщо вони не можуть бути безпосередньо співвіднесені з фінансовою або інвестиційною діяльністю; інші надходження;

2) грошові надходження від продажу основних засобів, нематеріальних активів та інших довгострокових активів; грошові надходження від продажу власного капіталу або боргових інструментів інших суб'єктів господарювання, а також часток у спільних підприємствах (крім надходжень по інструментах, що розглядаються як еквіваленти грошових коштів або призначеним для комерційних або торговельних цілей); грошові надходження від повернення авансів та позик, наданих іншим особам (крім авансових платежів і позик фінансових інститутів); грошові надходження за ф'ючерсними контрактами, форвардними контрактами, опціонами та договорами своп(swap),за винятком випадків, коли такі контракти укладаються для дилерських чи торговельних цілей або надходження класифікуються як фінансова діяльність;

3) надходження від емісії акцій або інших пайових інструментів; надходження від випуску боргових зобов'язань, позик, векселів, облігацій, заставних та інших короткострокових або довгострокових запозичень.

17. Допритоків грошових коштів по фінансовій діяльностівідносяться:

1) грошові надходження від продажу товарів і надання послуг;грошові надходження у вигляді роялті, гонорарів, комісійних та інша виручка;грошові надходження від страхової компанії за страховими виплатами;грошові надходження за договорами, укладеними в дилерських чи торговельних цілей;повернення податку на прибуток, якщо вони не можуть бути безпосередньо співвіднесені з фінансовою або інвестиційною діяльністю; інші надходження;

2) грошові надходження від продажу основних засобів, нематеріальних активів та інших довгострокових активів; грошові надходження від продажу власного капіталу або боргових інструментів інших суб'єктів господарювання, а також часток у спільних підприємствах (крім надходжень по інструментах, що розглядаються як еквіваленти грошових коштів або призначеним для комерційних або торговельних цілей); грошові надходження від повернення авансів та позик, наданих іншим особам (крім авансових платежів і позик фінансових інститутів); грошові надходження за ф'ючерсними контрактами, форвардними контрактами, опціонами та договорами своп(swap),за винятком випадків, коли такі контракти укладаються для дилерських чи торговельних цілей або надходження класифікуються як фінансова діяльність;

3) надходження від емісії акцій або інших пайових інструментів; надходження від випуску боргових зобов'язань, позик, векселів, облігацій, заставних та інших короткострокових або довгострокових запозичень.

18. Довідтоків грошових коштів по операційній діяльностівідносяться:

1) грошові виплати постачальникам за товари та послуги; грошові виплати працівникам і від імені працівників; грошові виплати податку на прибуток, якщо вони не можуть бути безпосередньо співвіднесені з фінансовою або інвестиційною діяльністю; грошові виплати страхової компанії; грошові виплати за договорами, укладеними в дилерських чи торговельних цілей; інші виплати;

2) грошові виплати для придбання основних засобів, нематеріальних та інших довгострокових активів. До них відносяться виплати, пов'язані з капіталізованими витратами на розробки та з самостійно виробленими основними засобами; грошові

виплати для придбання власного капіталу або боргових інструментів інших суб'єктів господарювання, а також часток у спільних підприємствах (крім платежів за інструменти, що розглядаються як еквіваленти грошових коштів або призначені для комерційних або торговельних цілей);грошові аванси і позики, надані іншим особам (крім авансів і позик, наданих фінансовими інститутами);грошові виплати за договорами, грошові виплати за ф'ючерсними, форвардними контрактами, опціонами та договорами своп, за винятком випадків, коли такі контракти укладаються для дилерських чи торговельних цілей або виплати класифікуються як фінансова діяльність;

3) грошові виплати власникам для придбання або погашення акцій підприємства; грошові виплати за позиковими коштами; виплати орендаря для зменшення непогашеної заборгованості за фінансовою орендою.

19. Довідтоків грошових коштів по операційній діяльностівідносяться:

1) грошові виплати постачальникам за товари та послуги; грошові виплати працівникам і від імені працівників; грошові виплати податку на прибуток, якщо вони не можуть бути безпосередньо співвіднесені з фінансовою або інвестиційною діяльністю; грошові виплати страхової компанії; грошові виплати за договорами, укладеними в дилерських чи торговельних цілей; інші виплати;

2) грошові виплати для придбання основних засобів, нематеріальних та інших довгострокових активів. До них відносяться виплати, пов'язані з капіталізованими витратами на розробки та з самостійно виробленими основними засобами; грошові виплати для придбання власного капіталу або боргових інструментів інших суб'єктів господарювання, а також часток у спільних підприємствах (крім платежів за інструменти, що розглядаються як еквіваленти грошових коштів або призначені для комерційних або торговельних цілей);грошові аванси і позики, надані іншим особам (крім авансів і позик, наданих фінансовими інститутами);грошові виплати за договорами, грошові виплати за ф'ючерсними, форвардними контрактами, опціонами та договорами своп, за винятком випадків, коли такі контракти укладаються для дилерських чи торговельних цілей або виплати класифікуються як фінансова діяльність;

3) грошові виплати власникам для придбання або погашення акцій підприємства; грошові виплати за позиковими коштами; виплати орендаря для зменшення непогашеної заборгованості за фінансовою орендою.

20. Довідтоків грошових коштів по операційній діяльностівідносяться:

1) грошові виплати постачальникам за товари та послуги; грошові виплати працівникам і від імені працівників; грошові виплати податку на прибуток, якщо вони не можуть бути безпосередньо співвіднесені з фінансовою або інвестиційною діяльністю; грошові виплати страхової компанії; грошові виплати за договорами, укладеними в дилерських чи торговельних цілей; інші виплати;

2) грошові виплати для придбання основних засобів, нематеріальних та інших довгострокових активів. До них відносяться виплати, пов'язані з капіталізованими витратами на розробки та з самостійно виробленими основними засобами;грошові виплати для придбання власного капіталу або боргових інструментів інших суб'єктів господарювання, а також часток у спільних підприємствах (крім платежів за

інструменти, що розглядаються як еквіваленти грошових коштів або призначені для комерційних або торговельних цілей);грошові аванси і позики, надані іншим особам (крім авансів і позик, наданих фінансовими інститутами);грошові виплати за договорами, грошові виплати за ф'ючерсними, форвардними контрактами, опціонами та договорами своп, за винятком випадків, коли такі контракти укладаються для дилерських чи торговельних цілей або виплати класифікуються як фінансова діяльність;

3) грошові виплати власникам для придбання або погашення акцій підприємства; грошові виплати за позиковими коштами; виплати орендаря для зменшення непогашеної заборгованості за фінансовою орендою.

21. Підінвестиційними ресурсамирозуміють …

1) всі види фінансових активів, які залучаються для здійснення вкладень в об'єкти фінансування;

2) всі види грошових коштів, які залучаються для здійснення вкладень в об'єкти фінансування;

3) всі види матеріальних активів, які залучаються для здійснення вкладень в об'єкти фінансування;

4) всі види нематеріальних активів, які залучаються для здійснення вкладень в об'єкти фінансування.

22. Джерелами формування інвестиційних ресурсів можуть бути:

1) власні і позикові;

2) власні, залучені, позикові;

3) державні, приватні та іноземні;

4) державні та приватні.

23. До власних джерел формування інвестиційних ресурсів відносять:

1) чистий прибуток, що спрямовується на інвестиції;амортизаційні відрахування; реінвестований частина необоротних активів; частина оборотних активів, що мобілізується в інвестиції;

2) емісія акцій компанії; інвестиційні внески в статутний капітал; державні кошти, що надаються на цільове інвестування у вигляді дотацій, грантів, участі в капіталі; кошти комерційних структур, що надаються безоплатно на цільове інвестування;

3) кредити банків та інших кредитних інститутів; емісії облігацій фірми; цільовий державний інвестиційний кредит; інвестиційний лізинг.

24. До залучених джерел формування інвестиційних ресурсів відносять:

1) чистий прибуток, що спрямовується на інвестиції;амортизаційні відрахування; реінвестований частина необоротних активів; частина оборотних активів, що мобілізується в інвестиції;

2) емісія акцій компанії; інвестиційні внески в статутний капітал; державні кошти, що надаються на цільове інвестування у вигляді дотацій, грантів, участі в капіталі; кошти комерційних структур, що надаються безоплатно на цільове інвестування;

3) кредити банків та інших кредитних інститутів; емісії облігацій фірми; цільовий державний інвестиційний кредит; інвестиційний лізинг.

25. До позикових джерел формування інвестиційних ресурсів відносять:

1) чистий прибуток, що спрямовується на інвестиції;амортизаційні відрахування; реінвестований частина необоротних активів; частина оборотних активів, що мобілізується в інвестиції;

2) емісія акцій компанії; інвестиційні внески в статутний капітал; державні кошти, що надаються на цільове інвестування у вигляді дотацій, грантів, участі в капіталі; кошти комерційних структур, що надаються безоплатно на цільове інвестування;

3) кредити банків та інших кредитних інститутів; емісії облігацій фірми; цільовий державний інвестиційний кредит; інвестиційний лізинг.

Завдання:

Завдання 1

Підприємство, що має інвестиційну потребу в 4500 тис. грн, розробило два альтернативних плани фінансування: випуск простих акцій та одержання кредиту. Вартість обох альтернатив становить 16 %. Інвестиційний проект строком на один рік незалежно від джерела фінансування інвестицій дає дохід у розмірі 8500 тис. грн, собівартість продукції становить 6300 тис. грн. Визначити, які джерела фінансування для інвестиційного проекту залучати вигідніше.

Завдання 2

Інвестиційний проект вартістю 23 000 тис. грн планується профінансувати за рахунок власних коштів та інвестиційного кредиту. Річна величина прибутку до оподаткування та виплати відсотків становить 12 000 тис. грн. Визначити найоптимальніший варіант структури джерел фінансування інвестиційного проекту, якщо ставка податку на прибуток становить 30 %, середня річна ставка за кредит на ринку позичкових капіталів – 18 %, а безризикова ставка рентабельності на фінансовому ринку – 15 %.

Завдання 3

Підприємство, що має інвестиційну потребу в 7500 тис. грн, розробило два альтернативних плани фінансування: співвідношення власних та позичкових коштів 30/70 та 40/60. Скориставшись показниками рівня фінансового ризику та строку окупності інвестицій, обґрунтувати найоптимальніший варіант структури джерел, якщо річна величина прибутку до оподаткування та виплати відсотків становить 32 000 тис. грн, ставка податку на прибуток становить 30 %, середня річна ставка за кредит на ринку позичкових капіталів – 17 %, а безризикова ставка рентабельності на фінансовому ринку – 12 %.

Завдання 4

Комерційне підприємство звернулося до банку з проханням про надання кредиту на розширення виробництва у сумі 800 тис. грн строком на 6 місяців. Відсоткова ставка за кредит становить 24 % річних. Відсотки сплачуються

щомісячно. Повернення кредиту передбачається почати через 3 місяці після видачі щомісячно рівними частками. Скласти графік погашення кредиту, якщо він буде виданий 15 квітня, та визначити суму відсотків за кожний місяць.

Завдання 5

Для участі в кредитуванні фірми на придбання технологічної лінії комерційний банк залучає два інших банки. Сума заявки на кредит становить 9 млн грн. У консорціумній угоді беруть участь своїми ресурсами банк-організатор консорціуму в розмірі 5 млнгрн, банк А – 3 млнгрн, банк Б – 1 млн грн. Банк-організатор консорціуму одержує 3 % фактичного доходу з угоди. За надання кредиту стягується 25 % річних та 5 % комісійних. Кредит надається строком на 12 місяців. Визначити, якими документами оформляється консорціумна угода та яку суму одержить кожний банк у вигляді винагороди за цю операцію.

Завдання 6

Комерційна організація одержала інвестиційний кредит у банку в розмірі 150 тис. грн на 5 років з виплатою 10 % річних, які нараховуються щоквартально. Погашення кредиту та відсоткових платежів здійснюється рівними внесками протягом 5 років, починаючи з кінця першого. Визначити, як будуть нараховуватися відсотки за кредит та їх суму.

Завдання 7

Визначити, які умови надання інвестиційного кредиту у розмірі 23 000 грн будуть для банку вигіднішими:

а) 18 % річних, нарахування щоквартальне;

б) 22 % річних, нарахування піврічне.

Завдання 8

До банку надійшла заявка на одержання інвестиційного кредиту на суму 1800 тис. дол. США терміном на 3 роки. Як заставу підприємство пропонує такі матеріальні та фінансові активи:

- будівля енергоблоку, балансова вартість на дату звернення за кредитом 1820 тис. дол. США;
- обладнання технологічне нове – 2550 тис. дол. США;
- пакет акцій АТ «Мікон» – 150 тис. грн;
- ОВДП, 9-місячні на суму 250 тис. грн;
- гарантія-поручництво місцевої адміністрації – 40 тис. грн;
- гарантія-поручництво комерційного банку – 100 тис. грн.

Визначити, які форми застави прийме банк і чи вистачить їх для одержання кредиту, якщо відомо, що відсоток за кредит становить 15 %; норма амортизації на будівлю енергоблоку – 10 % на рік; норма амортизації на обладнання – 20 % на рік; курс долара США до гривні становить 1 до 26,42; кредит видається однією сумою і погашається щоквартально рівними частками.

Завдання 9

Банк надав кредит на суму 40 млнгрн строком на 5 років під 6 % річних. Погашення боргу повинно здійснюватися рівними щорічними виплатами в кінці кожного року, включаючи погашення основної суми боргу та відсоткових платежів. Відсотки нараховуються раз на рік. Розрахуйте план погашення боргу.

Завдання 10

Підприємство розглядає інвестиційний проект – придбання технологічної лінії. Вартість лінії 15 млнгрн, строк експлуатації – 5 років, знос на обладнання вираховується за методом прямолінійної амортизації, тобто 20 % на рік, виручка від реалізації продукції по роках прогнозується в таких обсягах (без ПДВ), тис. грн: 10 200; 11 100; 12 300; 12 000; 9000. Поточні витрати становлять у перший рік – 5100 тис. грн і в наступні щорічно збільшуються на 4 %. Ставка податку на прибуток становить 30 %, а ціна авансованого капіталу – 14 %. Визначити чистий приведений дохід за проектом.

Завдання 11

За інвестиційним проектом вартістю 20 млнгрн передбачаються грошові надходження p_1 = 6 млнгрн, p_2 = 8 млнгрн, p_3 = 14 млн грн. За якою ставкою проситиме інвестор у банка кредит, щоб витрати окупилися протягом трьох років, якщо середня кредитна ставка на ринку позичкових капіталів становить 18 %.

Завдання 12

Інвестиційний проект характеризується таким потоком платежів, які відносяться до кінця року (див. табл. 1). Ставка відсотка, прийнята для дисконтування: i = 10 %. Визначити строк окупності інвестиційного проекту.

Таблиця 1 – Вихідні дані

Рік	Грошовий потік	Дисконтний множник, 1 : (1+0,1)	Дисконтований множник
0	-30	1	-30,00
1	10	0,9052	9,052
2	13	0,8194	10,65
3	14	0,7417	10,38
4	14	0,6714	9,40

Завдання 13

Оцінити інвестиційний проект, який має такі параметри: стартові інвестиції – 8000 тис. грн; період реалізації – 3 роки; грошовий потік по роках (тис. грн): 4000; 4000; 5000; необхідна ставка дохідності (без урахування інфляції) – 18 %; середньорічний індекс інфляції – 10 %.

Завдання 14

Компанія вирахувала, що протягом наступних п’яти років щорічно матиме відповідно такі грошові потоки (дол. США): 7000, 6000, 5000, 4000, 3000. Фактори еквівалента певності за ті ж самі періоди відповідно будуть такими: 95 %, 80 %, 70 %, 60 %, 40 %. Початкові інвестиції в проект 11 000 дол. США. Безпечна ставка

(дохідність облігацій уряду США) – 10 %. Визначити, чи проект прийнятний, застосувавши метод еквівалента певності.

Завдання 15

Інвестиції складають 200000 грн, короткострокова позика – 40000грн, продаж – 400000грн, вартість обладнання – 180000грн, програмні засоби – 30000грн, оплата праці – 80000грн, матеріали – 50000грн, операційні витрати – 70000грн, відрахування на соціальні заходи – 40000грн, повернена короткострокова позика – 40000грн, проценти за короткостроковою позикою – 10000грн, податок на прибуток – 19% балансового прибутку.

Чому дорівнює грошовий потік від:

1) операційної діяльності;

2) фінансової діяльності;

3)інвестиційної діяльності;

4)загальної діяльності підприємства?

ТЕМА 7. Розрахунково-аналітичні основи дослідження інвестицій

Питання до розгляду:

1. Базові концепції фінансового менеджменту.
2. Види ставок і схеми їх нарахування.
3. Операції нарощування і дисконтування.
4. Потоки платежів і фінансові ренти.

Тестові завдання:

1. Концепція грошового потоку передбачає те, що:

1) ідентифікацію грошового потоку, його тривалість і вид; оцінку факторів, що визначають величину його елементів; вибір коефіцієнта дисконтування, що дозволяє зіставляти елементи потоку, що генеруються в різні моменти часу; оцінку ризику, пов'язаного з даним потоком, і спосіб його обліку;

2) основна ідея цієї концепції в тому, що різниця між рівними за абсолютною величиною сумами грошових коштів, одержуваних в різні періоди часу, називається тимчасової вартістю грошей. Нерівноцінність грошових коштів, одержуваних в різний час, визначається дією трьох основних причин: інфляція, оборотність, ризик;

3) отримання будь-якого доходу в бізнесі найчастіше пов'язано з ризиком, причому між ними існує прямо пропорційна залежність: чим вище необхідна або очікувана прибутковість, тобто віддача на вкладений капітал, тим вище і ступінь ризику, пов'язаного з можливим неотриманням цієї прибутковості; вірно і зворотне. Необхідно вибирати компромісне рішення;

4) обслуговування різних джерел фінансування обходиться компанії неоднаково, кожне джерело фінансування має свою вартість, тобто вартість залучення джерел фінансування. Вартість капіталу показує мінімальний рівень доходу, необхідного для покриття витрат по підтримці даного джерела і що дозволяє не опинитися в збитках.

2. Концепція тимчасової цінності грошових ресурсів передбачає те, що:

1) ідентифікацію грошового потоку, його тривалість і вид; оцінку факторів, що визначають величину його елементів; вибір коефіцієнта дисконтування, що дозволяє зіставляти елементи потоку, що генеруються в різні моменти часу; оцінку ризику, пов'язаного з даним потоком, і спосіб його обліку;

2) основна ідея цієї концепції в тому, що різниця між рівними за абсолютною величиною сумами грошових коштів, одержуваних в різні періоди часу, називається тимчасової вартістю грошей. Нерівноцінність грошових коштів, одержуваних в різний час, визначається дією трьох основних причин: інфляція, оборотність, ризик;

3) отримання будь-якого доходу в бізнесі найчастіше пов'язано з ризиком, причому між ними існує прямо пропорційна залежність: чим вище необхідна або очікувана прибутковість, тобто віддача на вкладений капітал, тим вище і ступінь ризику, пов'язаного з можливим неотриманням цієї прибутковості; вірно і зворотне. Необхідно вибирати компромісне рішення;

4) обслуговування різних джерел фінансування обходиться компанії неоднаково, кожне джерело фінансування має свою вартість, тобто вартість залучення джерел фінансування. Вартість капіталу показує мінімальний рівень доходу, необхідного для покриття витрат по підтримці даного джерела і що дозволяє не опинитися в збитках.

3. Концепція компромісу між ризиком і прибутковістю передбачає те, що:

1) ідентифікацію грошового потоку, його тривалість і вид; оцінку факторів, що визначають величину його елементів; вибір коефіцієнта дисконтування, що дозволяє зіставляти елементи потоку, що генеруються в різні моменти часу; оцінку ризику, пов'язаного з даним потоком, і спосіб його обліку;

2) основна ідея цієї концепції в тому, що різниця між рівними за абсолютною величиною сумами грошових коштів, одержуваних в різні періоди часу, називається тимчасової вартістю грошей. Нерівноцінність грошових коштів, одержуваних в різний час, визначається дією трьох основних причин: інфляція, оборотність, ризик;

3) отримання будь-якого доходу в бізнесі найчастіше пов'язано з ризиком, причому між ними існує прямо пропорційна залежність: чим вище необхідна або очікувана прибутковість, тобто віддача на вкладений капітал, тим вище і ступінь ризику, пов'язаного з можливим неотриманням цієї прибутковості; вірно і зворотне. Необхідно вибирати компромісне рішення;

4) обслуговування різних джерел фінансування обходиться компанії неоднаково, кожне джерело фінансування має свою вартість, тобто вартість залучення джерел фінансування. Вартість капіталу показує мінімальний рівень доходу, необхідного для покриття витрат по підтримці даного джерела і що дозволяє не опинитися в збитках.

4. Концепція вартості капіталу передбачає те, що:

1) ідентифікацію грошового потоку, його тривалість і вид; оцінку факторів, що визначають величину його елементів; вибір коефіцієнта дисконтування, що дозволяє зіставляти елементи потоку, що генеруються в різні моменти часу; оцінку ризику, пов'язаного з даним потоком, і спосіб його обліку;

2) основна ідея цієї концепції в тому, що різниця між рівними за абсолютною величиною сумами грошових коштів, одержуваних в різні періоди часу, називається тимчасової вартістю грошей. Нерівноцінність грошових коштів, одержуваних в різний час, визначається дією трьох основних причин: інфляція, оборотність, ризик;

3) отримання будь-якого доходу в бізнесі найчастіше пов'язано з ризиком, причому між ними існує прямо пропорційна залежність: чим вище необхідна або очікувана прибутковість, тобто віддача на вкладений капітал, тим вище і ступінь ризику, пов'язаного з можливим неотриманням цієї прибутковості; вірно і зворотне. Необхідно вибирати компромісне рішення;

4) обслуговування різних джерел фінансування обходиться компанії неоднаково, кожне джерело фінансування має свою вартість, тобто вартість залучення джерел фінансування. Вартість капіталу показує мінімальний рівень доходу, необхідного для покриття витрат по підтримці даного джерела і що дозволяє не опинитися в збитках.

5. Концепція ефективності ринку капіталу передбачає те, що:

1) підприємство може залучати капітал шляхом емісії акцій, облігацій, залучення довгострокових кредитів. Грошові кошти підприємств, отримані в результаті їх прибуткової роботи, можуть бути спрямовані на ринок капіталу у вигляді фінансових інвестицій. Таким чином, підприємство може виступати на ринку капіталу в якості інвестора кредитора, позичальника;

2) кожен учасник ринку має свою суб'єктивну оцінку цінності активу. Ринкова ціна відображає думку ринку в середньому щодо вартості активу. Внутрішня (теоретична) вартість активу розраховується кожним інвестором виходячи з його оцінки цінності активу. Внутрішня вартість цінного паперу визначається інвестором, зокрема виходячи з переконання, що саме він володіє інформацією, недоступною іншим учасникам ринку. Залежно від співвідношення ринкової і внутрішньої вартості цінного паперу потенційні продавці і покупці приймають рішення про її купівлю-продаж. Оцінки внутрішньої вартості активу різними інвесторами не збігаються, тобто завжди знаходяться потенційні продавець і покупець. Чим більше число учасників ринку дотримується думки, що саме вони володіють конфіденційною інформацією, недоступною іншим учасникам, тим активніше здійснюються операції купівлі-продажу;

3) при прийнятті управлінських рішень менеджери можуть переслідувати особисті інтереси, що вступають у протиріччя з інтересами власників, тобто відносини, що виникають, коли один або кілька окремих людей наймають інших фахівців або організації (агентів) для виконання певних послуг і потім делегують цьому агенту прийняття рішень. У контексті фінансового менеджменту основними такими відносинами є відносини між акціонерами і менеджерами; між акціонерами і кредиторами;

4) ухвалення будь-якого рішення фінансового характеру в переважній більшості випадків пов'язано з відмовою від якогось іншого варіанту, званого також ціною втрачених можливостей і визначаються як вигода, упущена в результаті вибору одного з варіантів дій і відмови від інших можливих варіантів. У деяких ситуація, пов'язаних з прийняттям рішення, витрати є релевантними, і необхідно пам'ятати про їх існування при оцінці будь-якої з таких ситуацій;

5) компанія, один раз виникнувши, буде існувати вічно. Засновуючи компанію, її власники зазвичай виходять із стратегічних, довгострокових установок, а не з сьогохвилинних міркувань. Для фінансового менеджера ця концепція надзвичайно важлива, оскільки дає підставу застосовувати облікові оцінки в прогнозно-аналітичній роботі. Вона складає основу стабільності і певної передбачуваності динаміки цін на ринку цінних паперів, дає можливість використовувати фундаментальний підхід для оцінки фінансових активів.

6. Концепція асиметричної інформації передбачає те, що:

1) підприємство може залучати капітал шляхом емісії акцій, облігацій, залучення довгострокових кредитів. Грошові кошти підприємств, отримані в результаті їх прибуткової роботи, можуть бути спрямовані на ринок капіталу у вигляді фінансових інвестицій. Таким чином, підприємство може виступати на ринку капіталу в якості інвестора кредитора, позичальника;

2) кожен учасник ринку має свою суб'єктивну оцінку цінності активу. Ринкова ціна відображає думку ринку в середньому щодо вартості активу. Внутрішня (теоретична) вартість активу розраховується кожним інвестором виходячи з його оцінки цінності активу. Внутрішня вартість цінного паперу визначається інвестором, зокрема виходячи з переконання, що саме він володіє інформацією, недоступною іншим учасникам ринку. Залежно від співвідношення ринкової і внутрішньої вартості цінного паперу потенційні продавці і покупці приймають рішення про її купівлю-продаж. Оцінки внутрішньої вартості активу різними інвесторами не збігаються, тобто завжди знаходяться потенційні продавець і покупець. Чим більше число учасників ринку дотримується думки, що саме вони володіють конфіденційною інформацією, недоступною іншим учасникам, тим активніше здійснюються операції купівлі-продажу;

3) при прийнятті управлінських рішень менеджери можуть переслідувати особисті інтереси, що вступають у протиріччя з інтересами власників, тобто відносини, що виникають, коли один або кілька окремих людей наймають інших фахівців або організації (агентів) для виконання певних послуг і потім делегують цьому агенту прийняття рішень. У контексті фінансового менеджменту основними такими відносинами є відносини між акціонерами і менеджерами; між акціонерами і кредиторами;

4) ухвалення будь-якого рішення фінансового характеру в переважній більшості випадків пов'язано з відмовою від якогось іншого варіанту, званого також ціною втрачених можливостей і визначаються як вигода, упущена в результаті вибору одного з варіантів дій і відмови від інших можливих варіантів. У деяких ситуація, пов'язаних з прийняттям рішення, витрати є релевантними, і необхідно пам'ятати про їх існування при оцінці будь-якої з таких ситуацій;

5) компанія, один раз виникнувши, буде існувати вічно. Засновуючи компанію, її власники зазвичай виходять із стратегічних, довгострокових установок, а не з сьогохвилинних міркувань. Для фінансового менеджера ця концепція надзвичайно важлива, оскільки дає підставу застосовувати облікові оцінки в прогнозно-аналітичній роботі. Вона складає основу стабільності і певної передбачуваності динаміки цін на ринку цінних паперів, дає можливість використовувати фундаментальний підхід для оцінки фінансових активів.

7. Концепція агентських відносинпередбачає те, що:

1) підприємство може залучати капітал шляхом емісії акцій, облігацій, залучення довгострокових кредитів. Грошові кошти підприємств, отримані в результаті їх прибуткової роботи, можуть бути спрямовані на ринок капіталу у вигляді фінансових інвестицій. Таким чином, підприємство може виступати на ринку капіталу в якості інвестора кредитора, позичальника;

2) кожен учасник ринку має свою суб'єктивну оцінку цінності активу. Ринкова ціна відображає думку ринку в середньому щодо вартості активу. Внутрішня (теоретична) вартість активу розраховується кожним інвестором виходячи з його оцінки цінності активу. Внутрішня вартість цінного паперу визначається інвестором, зокрема виходячи з переконання, що саме він володіє інформацією, недоступною іншим учасникам ринку. Залежно від співвідношення ринкової і внутрішньої вартості цінного паперу потенційні продавці і покупці приймають рішення про її купівлю-продаж. Оцінки внутрішньої вартості активу різними інвесторами не збігаються, тобто завжди знаходяться потенційні продавець і покупець. Чим більше число учасників ринку дотримується думки, що саме вони володіють конфіденційною інформацією, недоступною іншим учасникам, тим активніше здійснюються операції купівлі-продажу;

3) при прийнятті управлінських рішень менеджери можуть переслідувати особисті інтереси, що вступають у протиріччя з інтересами власників, тобто відносини, що виникають, коли один або кілька окремих людей наймають інших фахівців або організації (агентів) для виконання певних послуг і потім делегують цьому агенту прийняття рішень. У контексті фінансового менеджменту основними такими відносинами є відносини між акціонерами і менеджерами; між акціонерами і кредиторами;

4) ухвалення будь-якого рішення фінансового характеру в переважній більшості випадків пов'язано з відмовою від якогось іншого варіанту, званого також ціною втрачених можливостей і визначаються як вигода, упущена в результаті вибору одного з варіантів дій і відмови від інших можливих варіантів. У деяких ситуація, пов'язаних з прийняттям рішення, витрати є релевантними, і необхідно пам'ятати про їх існування при оцінці будь-якої з таких ситуацій;

5) компанія, один раз виникнувши, буде існувати вічно. Засновуючи компанію, її власники зазвичай виходять із стратегічних, довгострокових установок, а не з сьогохвилинних міркувань. Для фінансового менеджера ця концепція надзвичайно важлива, оскільки дає підставу застосовувати облікові оцінки в прогнозно-аналітичній роботі. Вона складає основу стабільності і певної передбачуваності динаміки цін на ринку цінних паперів, дає можливість використовувати фундаментальний підхід для оцінки фінансових активів.

8. Концепція альтернативних витрат передбачає те, що:

1) підприємство може залучати капітал шляхом емісії акцій, облігацій, залучення довгострокових кредитів. Грошові кошти підприємств, отримані в результаті їх прибуткової роботи, можуть бути спрямовані на ринок капіталу у вигляді фінансових інвестицій. Таким чином, підприємство може виступати на ринку капіталу в якості інвестора кредитора, позичальника;

2) кожен учасник ринку має свою суб'єктивну оцінку цінності активу. Ринкова ціна відображає думку ринку в середньому щодо вартості активу. Внутрішня (теоретична) вартість активу розраховується кожним інвестором виходячи з його оцінки цінності активу. Внутрішня вартість цінного паперу визначається інвестором, зокрема виходячи з переконання, що саме він володіє інформацією, недоступною іншим учасникам ринку. Залежно від співвідношення ринкової і внутрішньої вартості цінного паперу потенційні продавці і покупці приймають рішення про її купівлю-продаж. Оцінки внутрішньої вартості активу різними інвесторами не збігаються, тобто завжди знаходяться потенційні продавець і покупець. Чим більше число учасників ринку дотримується думки, що саме вони володіють конфіденційною інформацією, недоступною іншим учасникам, тим активніше здійснюються операції купівлі-продажу;

3) при прийнятті управлінських рішень менеджери можуть переслідувати особисті інтереси, що вступають у протиріччя з інтересами власників, тобто відносини, що виникають, коли один або кілька окремих людей наймають інших фахівців або організації (агентів) для виконання певних послуг і потім делегують цьому агенту прийняття рішень. У контексті фінансового менеджменту основними такими відносинами є відносини між акціонерами і менеджерами; між акціонерами і кредиторами;

4) ухвалення будь-якого рішення фінансового характеру в переважній більшості випадків пов'язано з відмовою від якогось іншого варіанту, званого також ціною втрачених можливостей і визначаються як вигода, упущена в результаті вибору одного з варіантів дій і відмови від інших можливих варіантів. У деяких ситуація, пов'язаних з прийняттям рішення, витрати є релевантними, і необхідно пам'ятати про їх існування при оцінці будь-якої з таких ситуацій;

5) компанія, один раз виникнувши, буде існувати вічно. Засновуючи компанію, її власники зазвичай виходять із стратегічних, довгострокових установок, а не з сьогохвилинних міркувань. Для фінансового менеджера ця концепція надзвичайно важлива, оскільки дає підставу застосовувати облікові оцінки в прогнозно-аналітичній роботі. Вона складає основу стабільності і певної передбачуваності динаміки цін на ринку цінних паперів, дає можливість використовувати фундаментальний підхід для оцінки фінансових активів.

9. Концепція тимчасової необмеженості діяльності підприємствапередбачає те, що:

1) підприємство може залучати капітал шляхом емісії акцій, облігацій, залучення довгострокових кредитів. Грошові кошти підприємств, отримані в результаті їх прибуткової роботи, можуть бути спрямовані на ринок капіталу у вигляді фінансових інвестицій. Таким чином, підприємство може виступати на ринку капіталу в якості інвестора кредитора, позичальника;

2) кожен учасник ринку має свою суб'єктивну оцінку цінності активу. Ринкова ціна відображає думку ринку в середньому щодо вартості активу. Внутрішня (теоретична) вартість активу розраховується кожним інвестором виходячи з його оцінки цінності активу. Внутрішня вартість цінного паперу визначається інвестором, зокрема виходячи з переконання, що саме він володіє інформацією, недоступною іншим учасникам ринку. Залежно від співвідношення ринкової і

внутрішньої вартості цінного паперу потенційні продавці і покупці приймають рішення про її купівлю-продаж. Оцінки внутрішньої вартості активу різними інвесторами не збігаються, тобто завжди знаходяться потенційні продавець і покупець. Чим більше число учасників ринку дотримується думки, що саме вони володіють конфіденційною інформацією, недоступною іншим учасникам, тим активніше здійснюються операції купівлі-продажу;

3) при прийнятті управлінських рішень менеджери можуть переслідувати особисті інтереси, що вступають у протиріччя з інтересами власників, тобто відносини, що виникають, коли один або кілька окремих людей наймають інших фахівців або організації (агентів) для виконання певних послуг і потім делегують цьому агенту прийняття рішень. У контексті фінансового менеджменту основними такими відносинами є відносини між акціонерами і менеджерами; між акціонерами і кредиторами;

4) ухвалення будь-якого рішення фінансового характеру в переважній більшості випадків пов'язано з відмовою від якогось іншого варіанту, званого також ціною втрачених можливостей і визначаються як вигода, упущена в результаті вибору одного з варіантів дій і відмови від інших можливих варіантів. У деяких ситуація, пов'язаних з прийняттям рішення, витрати є релевантними, і необхідно пам'ятати про їх існування при оцінці будь-якої з таких ситуацій;

5) компанія, один раз виникнувши, буде існувати вічно. Засновуючи компанію, її власники зазвичай виходять із стратегічних, довгострокових установок, а не з сьогохвилинних міркувань. Для фінансового менеджера ця концепція надзвичайно важлива, оскільки дає підставу застосовувати облікові оцінки в прогнозно-аналітичній роботі. Вона складає основу стабільності і певної передбачуваності динаміки цін на ринку цінних паперів, дає можливість використовувати фундаментальний підхід для оцінки фінансових активів.

10.Сутність концепції часової вартості грошей полягає в тому, що:
1)цінність грошей сьогодні завжди нижча, ніж у майбутньому;
2)витрати по залученню капіталу відрізняються в залежності від його джерела;
3)цінність грошей сьогодні завжди вища, ніж у майбутньому;
4)немає правильної відповіді.

11.Підхід, при якому фактор часу відіграє вирішальну роль, називається:
1)часовий;
2)статичний;
3)динамічний;
4)статистичний.

12.Фінансово-комерційні розрахунки використовуються для:
1)визначення виручки від реалізації продукції;
2)розрахунку кредитних операцій;
3)розрахунку рентабельності виробництва;
4)розрахунку прибутковості цінних паперів.

13. Під відсотками розуміють:

1) абсолютну величину доходу від надання грошей в борг у будь-якій його формі;

2) відносну величину доходу від надання грошей в борг у будь-якій його формі;

3) абсолютну величину отриманого доходу в будь-якій його формі;

4) відносну величину отриманого доходу в будь-якій його формі.

14.Відсоткова ставка – це:

1)відносний показник, що характеризує інтенсивність нарахування відсотків;

2)абсолютна величина доходу від надання грошей у борг у будь-якій його формі;

3)ставка, зафіксована у вигляді певного числа в фінансових контрактах;

4)відношення суми відсоткових грошей до величини позики.

15.За методом нарахування відсотків виділяють:

1)фіксовані і плаваючі (змінні);

2)складні та прості;

3)постійні та змінні;

4)ставку відсотків та облікову ставку.

16. Відсотки, що нараховуються за фіксований інтервал часу, називаються:

1)фіксовані;

2)плаваючі;

3)безперервні;

4)дискретні.

17.Процес збільшення суми грошей в часі в зв'язку з приєднанням відсотків називається:

1)дисконтуванням;

2)нарощенням;

3)капіталізацією;

4)інфляцією.

18.Зворотний рух грошей у часі від майбутнього до теперішнього називається:

1)дисконтуванням;

2)нарощенням;

3)капіталізацією;

4)інфляцією.

19.Вкажіть дві основні схеми дискретного нарахування відсотків:

1)схема складних та змішаних відсотків;

2)схема простих та змішаних відсотків;

3)схема простих та точних відсотків;

4)схема простих та складних відсотків.

20.Прості відсотки використовуються при:

1)реінвестуванні відсотків;

2)виплаті відсотків по мірі їх нарахування;

3)короткострокових позичках, з одноразовим нарахуванням відсотків;

4)позиці, з тривалістю більше одного року.

21.Дисконтування за простою обліковою ставкою здійснюється за формулою:

1) $P = F \cdot (1 - d)^n$;

2) $P = F \cdot (1 - d)^{-n}$;

3) $P = F \cdot (1 - nd)$;

4) $P = F \cdot (1 + nd)^{-1}$;

22.Термін фінансової операції за схемою простих відсотків визначається за формулою:

1) $n = \frac{I}{P \cdot r}$;

2) $n = \frac{(F - P)}{F \cdot t} \cdot r$;

3) $t = \frac{(F - P)}{P \cdot r} \cdot T$;

4) $n = \frac{(F - P)}{P \cdot r}$;

23.Дисконтування просте – це:

1)визначення поточної вартості грошей, отриманих у майбутньому одночасно;

2)визначення майбутньої вартості грошей, вкладених рівними частками через рівні проміжки часу під певний відсоток;

в)визначення майбутньої вартості грошей, вкладених рівними частками, вклади здійснюються в кінці кожного періоду;

4)визначення поточної вартості грошей, отриманих у майбутньому через рівні проміжки часу в кінці кожного періоду.

24.Нарахуванню за схемою складних відсотків варто надати перевагу при:

1)короткострокових фінансових операціях;

2)терміні фінансової операції в один рік;

3)довгострокових фінансових операціях;

4)у всіх перерахованих вище випадках.

25.Дисконтування за складними відсотками здійснюється за формулою:

1) $P = F \cdot (1 + r)^{-n}$;

2) $P = F \cdot (1 + r)^{-1}$;

3) $P = F \cdot (1 - d)^n$;

4) $P = F \cdot (1 + r)^n$.

26.Змішана схема нарахування відсотків має такий вигляд:

1) $F = P \cdot (1 + r)^{w+f}$;

2) $F = P \cdot (1 + r)^w \cdot (1 + f \cdot r)$.

3) $F = P \cdot (1 + w \cdot f \cdot r)^n$;

4) $F = P \cdot (1 + r)^w \cdot (1 + r)^f$.

27.Відсоткова ставка, яка призначена для того, щоб допомогти позичальникам порівнювати різні умови кредитування– це:

1)відсоткова;

2)облікова;

3)ефективна;

4)номінальна.

28.Контракти, угоди і операції, які передбачають не окремі разові платежі, а множину послідовно розподілених грошових потоків, виплат і надходжень з певною послідовністю та інтервалами, називаються:

1)перпетуїтетом;

2)ануїтетом;

3)рентою;

4)всі відповіді правильні.

29.Ануїтет – це:

1)те саме, що й рента;

2)серія вкладів або виплат рівних сум, що здійснюються через однакові інтервали або певну кількість періодів;

3)серія вкладів або виплат рівних сум, що здійснюються через неоднакові інтервали або певну кількість періодів;

4)серія вкладів або виплат нерівних сум, що здійснюються через певні інтервали або певну кількість періодів.

30.Ануїтет, який передбачає здійснення першого платежу не одразу, а через певний період, називається:

1)відстрочений;

2)початковий;

3)авансовий;

4)строковий?

31.Параметри, які необхідні для визначення теперішньої вартості безстрокового ануїтету:

1)процентна ставка та кількість виплат ануїтету;

2)строк ануїтету та облікова ставка НБУ;

3)відсоткова ставка та сума регулярного грошового надходження;

4)процентна ставка та строк ануїтету.

32.Процес коригування процентної ставки відповідно до темпу інфляції має назву:

1)дисконтування;

2)індексація;

3) дефляція;

4) метод лінійної інтерполяції.

33.Величина, що показує, на скільки відсотків виросли ціни за розглянутий проміжок часу, називається:

1)брутто-ставка;

2)індекс цін;

3)темп інфляції;

4)номінальна процентна ставка.

34.Процентна ставка, що показує прибутковість з урахуванням інфляції, - це:

1)реальна процентна ставка;

2)номінальна процентна ставка;

3)індекс цін;

4)ефективна процентна ставка?

35.Стандартна розрахункова величина, яка допомагає позичальникам порівнювати різні умови кредитування для обрання найбільш вигідної умови кредитування, – це:

1)складна відсоткова ставка;

2)проста відсоткова ставка;

3)ефективна відсоткова ставка;

4)реальна відсоткова ставка.

36.Під еквівалентними відсотковими ставками розуміють:

1)ставки, що дорівнюють одна одній;

2)різнорідні відсоткові ставки, що призводять до однієї і тієї ж нарощеної суми;

3)різнорідні відсоткові ставки, які за конкретних умов угод призводять до одного фінансового результату;

4)різнорідні відсоткові та облікові ставки, що приводять до однієї і тієї ж сучасної величини.

37.Ставки, що забезпечують однакові фінансові результати операцій, називають:

1)еквівалентними;

2)релятивними;

3)відносними;

4)усі відповіді правильні.

38.Система еквівалентних ставок складається з таких елементів:

а)еквівалентність простих ставок;

б)еквівалентність простих і складних ставок;

в)еквівалентність дискретних і безперервних ставок;

г)усі відповіді правильні.

Завдання:

Завдання 1

На депозитний рахунок у банку розміщено 20000 грн на чотири роки під 18 % річних. Знайдіть майбутню вартість та величину відсотків, отриманих вкладником за умови:

а) нарахування за схемою простих відсотків;

б) нарахування за схемою складних відсотків.

Завдання 2

На депозитний рахунок у банк розміщено 35000 грн на два роки з нарахуванням за схемою простих відсотків у розмірі 15 % річних з подальшою пролонгацією вкладу на чотири роки за ставкою 16 %. Знайдіть майбутню вартість вкладу через 6 років.

Завдання 3

За умовами попереднього прикладу визначте нарощену суму вкладу у разі нарахування за схемою складних відсотків.

Завдання 4

У банку розміщено 50000 грн строком на один рік за річною ставкою 18 %, з нарахуванням за схемою складних відсотків. Визначте майбутню вартість, величину отриманого відсотку та ефективну ставку для наступних варіантів нарахування відсотків:

а) щомісячно,

б) щоквартально,

в) раз на півроку.

Завдання 5

Організація прийняла рішення інвестувати на 4 роки вільні кошти в розмірі 200 тис. грн. Є три альтернативні варіанти розміщення:

а) кошти розміщуються на депозитний рахунок банку з щомісячним нарахуванням за схемою складних відсотків у розмірі 18 % річних;

б) кошти розміщують на депозитний рахунок банку з щоквартальним нарахуванням за схемою простих відсотків у розмірі 5 % за квартал;

в) кошти надаються підприємству у вигляді позики, при цьому на видану суму щорічно нараховується 21 %.

Не враховуючи чинники ризику та інфляції, визначте найкращий варіант розміщення коштів.

Завдання 6

Реальна відсоткова ставка 12 % річних, очікуваний темп інфляції – 7 %. Майбутня вартість на депозитному рахунку (номінальна) через 10 років очікується в розмірі 42768 грн. Визначте чому дорівнюватиме номінальна ставка за депозитом та теперішня вартість грошових коштів?

Завдання 7

Компанія планує через три роки придбати обладнання вартістю 540 тис. грн, яку суму грошових коштів потрібно покласти зараз на депозитний рахунок, якщо відсоткова ставка встановлена на рівні 15 % річних (нарахування за схемою складних відсотків)?

Завдання 8

У комерційному банку приватний підприємець має на рахунку 20000 грн. Згодом він бажає збільшити цю суму в два рази протягом 8 років. Визначити депозитну ставку за:

1) простими відсотками;

2) складними відсотками.

Завдання 9

Яку суму необхідно розмістити на депозитному рахунку під 19 % річних, щоб через 10 років придбати квартиру вартістю 100 тис. у. о.?

Завдання 10

Розрахуйте сумарну майбутню вартість грошових потоків, накопичуваних під 12 % річних. Річні грошові потоки здійснюються наприкінці кожного року і становлять (тис. грн): перший рік – 20, другий рік – 30, третій рік – 15, четвертий рік – 45.

Завдання 11

Розрахуйте теперішню вартість 1200 грн, отримуваних щорічно протягом 12 років плюс 3000 грн, що отримуватимуть довічно з 9-го року за умови, що річна відсоткова ставка становитиме 10 % перші шість років, а наступні – 14 % річних.

Завдання 12

Визначте майбутню вартість, яка буде на депозитному рахунку через 12 років. Графік вкладень:

- з початку другого року – щорічно по 1000 гривень протягом трьох років;
- починаючи з 7-го року – щорічно по 500 грн протягом двох років;
- додатково наприкінці 11-го року – 3000 грн.

Ставка депозиту 15 %.

Завдання 13

Підприємцю запропонували вибір:

1-й варіант – щорічно 130 грн наприкінці кожного року;

2-й варіант – щорічно 120 грн на початку кожного року;

3-й варіант – одноразова виплата всієї суми 3100 грн наприкінці 3-го року.

Відсоткова ставка – 5 % річних в усіх випадках.

Завдання 14

З метою фінансування виробничих потреб підприємства створюється фонд. Кошти до фонду планується направляти протягом п’яти років щорічно наприкінці кожного періоду в розмірі 65 тис. грн. На вказані кошти щорічно нараховуються

відсотки (за схемою складних відсотків) у розмірі 14 % річних. Визначте величину фонду через п’яти років.

Завдання 15

За умовами попередньої задачі проаналізуйте, як зміниться величина накопиченого фонду за умови нарахування відсотків щомісячно.

Завдання 16

Підприємству потрібно створити фонд з метою придбання через чотири роки будівлі вартістю 600 тис. грн. Формування фонду здійснюється шляхом відрахування наприкінці кожного року 120 тис. грн на депозитний рахунок, із щорічним нарахуванням 16 % за схемою складних відсотків. Визначте можливість підприємства здійснити відповідне придбання виробничих потужностей.

ТЕМА 8. Критерії та методи оцінки інвестиційних проектів

Питання до розгляду:

1. Оцінка грошових потоків інвестиційного проекту.
2. Методи аналізу інвестиційних проектів.
3. Оцінка проектів з нерівними термінами реалізації.
4. Вплив інфляції на оцінку ефективності інвестування.
5. Оптимізація бюджету капіталовкладень.

Тестові завдання:

1. Завершальний етап оцінювання ефективності проекту називається…

1) відносний;
2) абсолютний;
3) відносний з похибкою;
4) контрольний;
5) корегований.

2. До методів оцінки інвестиційного проекту, що враховують вартість грошей у часі, належать:

1) чиста теперішня вартість;
2) внутрішня норма доходу;
3) індекс дохідності інвестицій;
4) період окупності звичайний;
5) облікова ставка доходу;
6) відповіді 1, 2, 3.

3. Якщо показник інвестиційного проекту (чиста теперішня вартість) більше ніж нуль, то проект має бути:

1) прийнятий для реалізації;
2) відкинений;
3) остаточне рішення залежить від рівня індексу доходності;

4) остаточне рішення залежить від рівня інфляції.

4. Показник ефективності інвестиційного проекту (індекс дохідності інвестицій) – це:

1) відношення середньорічного чистого прибутку і суми витрат на реалізацію проекту;

2) різниця між приведеною до дійсної вартості сумою потоку коштів за період експлуатації інвестиційного проекту і сумою витрат на його реалізацію;

3) дисконтна ставка, при якій чистий приведений дохід у процесі дисконтування дорівнюватиме нулю;

4) відношення приведеної до дійсної вартості суми потоку коштів за період експлуатації інвестиційного проекту і суми витрат на його реалізацію.

5. Показник ефективності інвестиційного проекту (індекс рентабельності) – це:

1) різниця між приведеною до дійсної вартості сумою потоку коштів за період експлуатації інвестиційного проекту і сумою витрат на його реалізацію;

2) відношення приведеної до дійсної вартості суми потоку коштів за період експлуатації інвестиційного проекту і суми витрат на його реалізацію;

3) дисконтна ставка, при якій чистий приведений дохід у процесі дисконтування дорівнюватиме нулю;

4) відношення середньорічного чистого прибутку і суми витрат на реалізацію проекту.

6. Показник ефективності інвестиційного проекту (внутрішня норма доходу) – це:

1) відношення середньорічного чистого прибутку і суми витрат на реалізацію проекту;

2) різниця між приведеною до дійсної вартості сумою потоку коштів за період експлуатації інвестиційного проекту і сумою витрат на його реалізацію;

3) дисконтна ставка, при якій чиста приведена вартість у процесі дисконтування дорівнюватиме нулю;

4) відношення приведеної до дійсної вартості суми потоку коштів за період експлуатації інвестиційного проекту і суми витрат на його реалізацію.

7. Визначте, який з наведених показників ефективності інвестиційного проекту не враховує повністю всю суму чистого потоку коштів:

1) чиста приведена вартість;

2) індекс дохідності;

3) індекс рентабельності;

4) період окупності.

8. Визначте, який з наведених показників ефективності інвестиційного проекту характеризує у сукупному потоці коштів суму інвестиційного прибутку:

1) чиста приведена вартість;

2) індекс дохідності;

3) період окупності;

4) індекс рентабельності.

9. До вад використання періоду окупності можна віднести…

1) його приналежність до динамічних методів оцінки ефективності;

2) ігнорування тимчасової вартості грошей та грошових потоків за межами строку окупності;

3) складність розрахунку з використанням рядів Фур'є;

4) його результат є наслідком недооцінки соціального ефекту проекту,

5) жодної правильної відповіді.

10. За довгострокових інвестиційних проектів, у яких грошові потоки є однаковими та розподілені рівномірно у часі, внутрішня норма доходу розраховується як…

1) співвідношення одиниці до періоду окупності;

2) під час розрахунку внутрішньої норми дохідності для проектів тривалістю до двох років;

3) співвідношення величини грошового потоку до інвестиційних витрат;

4) різниця одиниці і періоду окупності;

5) добуток одиниці і періоду окупності.

11. Чи потрібно дисконтувати інвестиційні витрати під час оцінки проектів з неординарними грошовими потоками:

1) так,

2) ні,

3) тільки у тому разі, якщо темп інфляції перевищує 10 % на рік,

4) жодної правильної відповіді?

12. Рішення про доцільність прийняття інвестиційного проекту за значення *NPV = 0* приймається у тому разі, якщо:

1) метою інвестування коштів є збагачення акціонерів;

2) метою інвестування коштів є збереження вартості капіталу;

3) вартість запозичених коштів дорівнюватиме внутрішній нормі доходу з проекту;

4) інвестиційний клімат країни покращується;

5) жодної правильної відповіді.

13. До переваг критерію *NPV* слід віднести таке:

1) здатність характеризувати ризики проекту;

2) адитивність;

3) фертильність;

4) маневреність;

5) імовірність змін макроекономічних показників.

14. До недоліків критерію *PI* належать:

1) нездатність враховувати чинники масштабності проекту;

2) неврахування неточності вихідних даних при розрахунках;

3) неадитивний;

4) вимірюється тільки в грошових одиницях;

5) відповіді 1, 2, 3.

15. Внутрішня норма доходу розраховується для того, щоб…
1) визначити очікувані ціни продажу продукції;
2) отримати значення очікуваної дохідності проекту;
с) отримати значення очікуваного доходу проекту;
4) відобразити максимальний приріст багатства акціонерів;
5) відповіді 2 та 4.

16. Модифікована внутрішня норма дохідності застосовується для оцінки інвестиційних проектів з…
1) неординарними грошовими потоками;
2) ординарними грошовими потоками;
3) від'ємним значенням чистої теперішньої вартості;
4) додатнім значенням індексу доходності.

17. Що можна віднести до переваг *MIRR*, але не можна віднести до переваг *IRR*:
а) показник *MIRR* завжди має одне єдине значення;
1) несуперечність методу *NPV*;
2) можливість урахування змінної вартості капіталу за роками реалізації проекту;
3) припущення про реінвестування одержаних чистих грошових потоків за ставкою, що дорівнює ціні капіталу, а не внутрішній нормі рентабельності;
4) усі відповіді правильні?

18. Модифікована внутрішня норма дохідності – це така ставка дисконтування/нарощення, за якої…
1) майбутня вартість грошових надходжень, приведених на останній рік реалізації проекту = теперішня вартість витрат, приведених на початок реалізації проекту;
2) майбутня вартість грошових надходжень, приведених на останній рік реалізації проекту > теперішня вартість витрат, приведених на початок реалізації проекту;
3) майбутня вартість грошових надходжень, приведених на останній рік реалізації проекту < теперішня вартість витрат, приведених на початок реалізації проекту;
4) визначення чистої теперішньої вартості інвестиційного проекту є неможливим.

19. Якщо вартість капіталу перевищує значення *IRR* та *MIRR*, то…
1) значення *PI* по проекту буде більшим за нуль, але менше за одиницю;
2) значення *PI* по проекту буде більшим за одиницю;
3) це означає, що проект збитковий;
4) це означає, що проект прийнятно до реалізації;
5) правильні відповіді 1 та 2.

20. У разі суперечливих показників ефективності інвестиційних проектів за основу потрібно взяти показник…

1) *PI*;
2) *NPV*;
3) *IRR*;
4) *PP*.

Завдання:

Завдання 1

Розрахуйте чисту теперішню вартість, індекс дохідності, внутрішню норму доходу та дисконтований строк окупності по проекту А та оцініть його фінансову привабливість, якщо відомо таке:

Таблиця 1 – Вихідні дані

Показники	1-й рік	2-й рік	3-й рік	4-й рік	5-й рік
Інвестиційні витрати по проекту А, тис. грн (здійснюються на початку періоду)	2500	2500	-	-	-
Чисті доходи по проекту А, тис. грн (здійснюються наприкінці періоду)	-	1000	1500	2500	3500

Відсоткова ставка для дисконтування визначена в розмірі 17 % річних

Завдання 2

Розрахуйте строк окупності (РР) проекту (двома методами) та оцініть його привабливість, якщо відомо таке:

Таблиця 2 – Вихідні дані

Показники	1-й рік	2-й рік	3-й рік	4-й рік	5-й рік
Інвестиційні витрати по проекту, тис. грн (здійснюються на початку періоду)	2000	1400	1000	-	-
Чисті доходи по проекту, тис. грн (здійснюються наприкінці періоду)	-	500	890	2500	3900

Ціна інвестиційного капіталу становить 14 %.

Завдання 3

Розрахувати величину чистої теперішньої вартості інвестиційного проекту, який характеризується такими даними: термін реалізації проекту три роки, прогнозований індекс інфляції 10 %. Величину грошового потоку та інвестицій наведено в таблиці:

Таблиця 3 – Вихідні дані

Рік	Інвестиції, тис. грн	Доходи, тис. грн	Ставка дисконтування, %
0	-100	х	10
1	-90	50	15
2	х	90	12
3	х	100	10
4	х	150	9

Завдання 4

Розрахуйте внутрішню норму доходу (*IRR*) та визначте фінансову привабливість проекту, якщо відомо таке:

1) інвестиційні витрати здійснюються протягом одного року і становлять 4500 грн;

2) чисті доходи по проекту становитимуть у перший рік – 1300 грн, другий рік – 2050 грн, третій рік – 2750 грн.

Завдання 5

Визначити внутрішню норму доходу інвестиційного проекту, якщо тривалість проекту становить п’ять років, інвестиції за проектом становлять 900 тис. грн, відсоткова ставка для дисконтування становить 10 %, а очікуваний чистий прибуток та амортизаційні відрахування будуть такі:

Таблиця 4 – Вихідні дані

Показники	1-й рік	2-й рік	3-й рік	4-й рік	5-й рік	6-й рік
Амортизаційні відрахування, тис. грн	20	20	20	20	20	20
Чисті доходи по проекту, тис. грн	100	120	90	130	110	95

Завдання 6

Порівняйте за критерієм MIRR три проекти, якщо ціна капіталу становить 20 %.

Таблиця 5 – Вихідні дані

Проекти	0	1-й рік	2-й рік	3-й рік	4-й рік	5-й рік	6-й рік
A	-300	50	-20	-30	100	550	450
B	-150	10	45-	30	-60	70	85
C	-800	100	-100	700	-100	500	1000

Завдання 7

Керівництво підприємства має намір купити нове обладнання, яке на думку менеджерів, зекономить час та гроші. Купівля його буде коштувати підприємству з усіма витратами на його встановлення 25000 грн зі строком експлуатації п’ять років та нульовою ліквідаційною вартістю. За оцінками фінансового відділу підприємства впровадження цього обладнання забезпечуватиме вхідний грошовий дохід підприємству у 8000 грн. На четвертому році експлуатації, обладнання потребує ремонту вартістю 2000 грн. Чи доцільно впроваджувати нове обладнання, якщо вартість капіталу підприємства становить 15 %.

Завдання 8

Визначте фінансову привабливість проекту, якщо відомо таке:

1) розмір інвестицій становить 400 тис. грн;

2) термін експлуатації проекту – 4 роки;

3) дохід по роках становить (тис. грн) – 80, 120, 190, 200;

4) реальна ставка відсоткову для дисконтування – 12 %;

5) середньорічний темп інфляції – 5 %.

Завдання 9

Початкові витрати з проекту становлять 5000 грн. Очікується, що проект матиме щорічні грошові надходження у розмірі 3000 грн протягом п’яти років. *WACC* на початку проекту становить 5 %. Інфляція для першого року реалізації проекту становить 1 %. У наступні роки очікується 20-відсотковий відносний приріст показника інфляції. Оцініть доцільність реалізації проекту.

Завдання 10

Підприємство має намір замінити діюче обладнання на нове, більш економічне. Діюче обладнання було придбано два роки тому за 10 тис. грн і розраховане на п’ять років експлуатації. Нове обладнання коштує 15 тис. і розраховане на 7 років експлуатації. Після закінчення наступних чотирьох років компанія планує закрити виробничу лінію цього типу. Обладнання, що купується зараз, може бути продане за 7 тис. Заміна такого обладнання призведе до скорочення витрат на 3,5 тис. грн щорічно. Є можливість продати старе обладнання за 4 тис. Податок на прибуток – 23 %, середньозважена вартість капіталу – 8 %.

Завдання 11

Аналізуються проекти:

Таблиця 6 – Вихідні дані

Проекти	IC	C1	C2
A	-300	212	120
B	-300	198	130

Ранжуйте проекти А та Б за критеріями *IRR, DPP, NPV*, якщо r =10 %.

Завдання 12

Обсяг інвестиційних можливостей компанії обмежений 500 тис. грн. Є можливість вибору з п’яти таких проектів:

Таблиця 7 – Вихідні дані

Проекти	IC	C1	C2
A (неподільний)	160	18,2	0,8
B	300	20	40
C (неподільний)	180	17	-15
D	300	23	61
F	220	20	34

Ціна капіталу становитиме 18 %.

Проаналізуйте проекти за критеріями: *NPV, IRR, PI*.

Сформуйте оптимальний портфель інвестицій.

Завдання 13

На підставі даних, наведених у таблиці, про три напрями діяльності підприємства: операційну, інвестиційну та фінансову, визначити:

1) чистий грошовий потік;

2) чисту теперішню вартість;

3) індекс дохідності.

Відсоткова ставка 10 %.

Таблиця 8 – Вихідні дані

Проекти	0	1-й рік	2-й рік	3-й рік	4-й рік	5-й рік	6-й рік	7-й рік
Рух грошових коштів у результаті операційної діяльності								
Чистий дохід від реалізації послуг	x	100	110	135	120	134	143	112
Поточні витрати	x	55	63	38	45	67	65	57
Фінансові витрати	x	4	5,5	7	x	x	x	x
Податок на прибуток								
Грошовий потік від операційної діяльності								
Рух грошових коштів від інвестиційної діяльності								
Вартість основних фондів	-85	x	x	x	x	x	x	x
Вартість оборотних коштів	-5	x	x	x	x	x	x	x
Чиста ліквідаційна вартість проекту	x	x	x	x	x	x	x	x
Грошовий потік від інвестиційної діяльності	-90	x	x	x	x	x	x	x
Рух грошових коштів від фінансової діяльності								
Власні кошти	55	x	x	x	x	x	x	x
Запозичені кошти	35	x	x	x	x	x	x	x
Погашення позик	x	x	x	x	x	x	x	x
Грошовий потік від фінансової діяльності	x	-6	-6	-6	x	x	x	x
Чистий грошовий потік								

Завдання 14

Порівняйте проекти різної тривалості методом ланцюгового повтору, якщо *WACC* = 10 %. Надайте графічну інтерпретацію.

Таблиця 9 – Вихідні дані

A	-120	55	40	72	
B	-115	40	40	40	44

Завдання 15

Порівняйте нижче наведені проекти, методом еквівалентного ануїтету, якщо відсоткова ставка становить 11 %.

Таблиця 10 – Вихідні дані

A	-400	250	0	290
B	-700	620	190	

Завдання 16

Визначте граничний рівень вартості капіталу для банку за таких даних. Тіло кредиту та відсотки сплачуються рівними частками упродовж дії кредитного

договору. Розмір кредиту становить 90 000 грн, строк кредитування – 6 років, вартість капіталу для банку становить 11 %, щорічний платіж становить 25000 грн.

ТЕМА 9. Аналіз і управління ризиками інвестиційних проектів

Питання до розгляду:

1. Поняття ризиків інвестування.
2. Методи аналізу ризиків інвестиційного проекту.
3. Облік ризиків при обґрунтуванні премії за ризик.
4. Керуючі опціони.
5. Застосування похідних інструментів в управлінні інвестиціями.

Тестові завдання:

1. Ризик це:
1) абсолютна достовірність;
2) об’єктивна ймовірність;
3) суб’єктивна ймовірність.

2. Пряма лінія графіка кривої байдужості притаманна інвестору, який:
1) не сприймає ризик;
2) схильний до ризику;
3) має незмінне сприйняття ризику.

3. Методика поправки на ризик дає змогу врахувати ризик у формулі чистої теперішньої вартості через модифікацію:
1) або грошових потоків, або ставки дисконтування;
2) одночасно і грошових потоків, і ставки дисконтування;
3) суми початкових витрат з урахуванням обраної схеми амортизації.

4. Оскільки показник точки беззбитковості надає інформацію стосовно величини мінімального обсягу випуску продукції, то його можна:
1) віднести до технологічних показників проекту;
2) віднести до економічних показників проекту;
3) використати для аналізу чутливості проекту;
4) усі відповіді вірні.

5. Для порівняння проектів, що суттєво різняться за величиною початкових витрат, найдоцільнішим є використання показника:
1) середнього квадратичного відхилення;
2) дисперсії;
3) коефіцієнта варіації.

6. До маркетингових ризиків варто віднести:
1) неправильне визначення виробничої потужності підприємства;
2) вади технології та неправильний вибір обладнання;
3) економічну нестабільність у країні.

7. Якому проекту слід віддати перевагу якщо очікуваний дохід від проекту X перевищує дохід за проектом Y, а значення варіації є однаковим або ж для проекту X воно менше, ніж для проекту Y:

1) X;
2) Y;
3) жодному – недостатньо інформації?

8. Якому проекту віддасть перевагу особа, схильна до ризику, якщо обидва проекти мають одну й ту саму чисту теперішню вартість, але проект Y має більшу дисперсію, ніж проект Z:

1) Y;
2) Z;
3) жодному – недостатньо інформації?

9. Техніко-технологічний ризик проявляється у невиконанні учасником (учасниками) своїх зобов'язань через:

1) нестійкий фінансовий стан учасника;
2) зміну політики керівництва;
3) невисокий професійний рівень учасника;
4) усі наведені чинники.

10. Зростання витрат на заробітну плату, вади управління, зрив постачання сировини – це:

1) ризики учасників проекту;
2) маркетингові ризики;
3) техніко-технологічні ризики;
4) правильної відповіді немає.

11. Концепція «ставлення до ризику» передбачає:

1) підприємець бачить меншу корисність від отримання додаткової суми грошей, ніж коли йому вдасться запобігти втрати такої ж суми;
2) підприємець бачить більшу корисність від отримання додаткової суми грошей, ніж якщо йому вдасться запобігти втрати такої ж суми;
3) підприємці віддають перевагу меншому ризику перед вищою дохідністю.

12. Причиною виникнення якого ризику є інфляція:

1) ринкового;
2) макроекономічного;
3) фінансового;
4) політичного?

13. Яка з нижче перерахованих ознак не стосується проектного ризику:

1) інтегрований характер;
2) високий рівень зв'язку з виробничим ризиком;
3) об'єктивність прояву;
4) суб'єктивність оцінки?

14. З якого етапу починається управління проектними ризиками:
1) формалізований опис невизначеності інвестування;
2) ідентифікація ризиків;
3) розрахунок показників ризиків інвестування?

15. Концепція, з допомогою якої визначається максимальна сума грошей, сплачених за інформацію, використання якої знизить ступінь невизначеності по проекту– це:
1) концепція вартості невизначеності;
2) концепція спадної граничної корисності;
3) концепція очікуваного інтегрального ефекту.

Завдання:

Завдання 1

Проект А має значення очікуваного доходу 2000 грн і стандартного відхилення 400 грн. Проект Б має значення очікуваного доходу 1000 грн і стандартного відхилення 400 грн. Який проект є ризиковішим?

Завдання 2

Визначити середньоквадратичне відхилення проекту за таких умов:

Таблиця 1 – Вихідні дані

Оцінка можливого результату	Запланований дохід	Значення ймовірності
Песимістична	500	0,2
Стримана	860	0,7
Оптимістична	1250	0,1

Завдання 3

Початкові витрати інвестиційного проекту становлять 13000 грн, а безризикова відсоткова ставка 10 %. Чи варто приймати до реалізації цей проект, якщо еквіваленти достовірності і грошові потоки є такі:

Таблиця 2 – Вихідні дані

Рік	Еквівалент достовірності	Чистий грошовий потік
1	0,9	8000
2	0,85	7000
3	0,8	7000
4	0,75	5000
5	0,7	5000
6	0,65	5000
7	0,6	5000

Завдання 4

Компанія розглядає інвестиційну пропозицію з потребою у початковому фінансуванні у розмірі 800 тис. грн. Використовуючи 10 % значення вартості капіталу, розрахуйте очікувану NPV, стандартне відхилення і коефіцієнт варіації за припущення відсутності кореляції між грошовими потоками у періодах.

Таблиця 3 – Вихідні дані

Імовірність	Грошовий потік 1-го року (тис. грн)	Грошовий потік 2-го року (тис. грн)
0,2	400	300
0,3	500	400
0,3	600	500
0,2	700	600

Завдання 5

Здійснити аналіз двох проектів, що виключають один одного, з тривалістю реалізації 7 років. Проект А і проект В мають однакові щорічні грошові надходження. Ціна капіталу становить 10 %. Вихідні дані наведено нижче.

Таблиця 4 – Вихідні дані

Показник	Проект А	Проект Б
Інвестиція	7,0	7,0
Експертна оцінка середнього річного надходження		
песимістична	1,9	2,3
найімовірніша	3,0	3,5
оптимістична	3,6	5,0

Завдання 6

Потрібно порівняти два проекти А і В, що виключають один одного. Проекти мають однакову тривалість (3 роки) і ціну капіталу – 10 %. Початкові інвестиційні витрати становлять для проекту А – 37 тис. грн, а для проекту В – 31 тис. грн. Грошові потоки і результати розрахунку наведено у таблиці.

Таблиця 5 – Вихідні дані

Рік	Проект А		Проект В	
	Грошовий потік	Понижувальний коефіцієнт	Грошовий потік	Понижувальний коефіцієнт
1	22,00	0,90	11,00	0,90
2	23,00	0,90	25,00	0,75
3	11,00	0,80	22,00	0,75
ІС	-37,00		-31,00	

Завдання 7

Розрахуйте коефіцієнт достовірності для проекту тривалістю один рік зі звичайним нормальним рівнем підприємницького ризику та очікуваним грошовим

потоком на кінець року 8691 грн за умови, що підприємство залучає кошти вартістю 7 %, а безризикова відсоткова ставка становить 4 %.

Завдання 8

За наведеними у таблиці даними зробіть комплексне порівняння ризиковості проектів.

Таблиця 6 – Вихідні дані

Стан економіки	Імовірність результату	Грошовий потік, грн	
		A	B
Сильна	0,3	700	650
Нормальна	0,2	400	470
Слабка	0,5	570	300

Завдання 9

На основі даних таблиці визначити аналітичні показники факторного аналізу фінансового ризику підприємства, яке звернулося у банк за кредитом, та оцінити характер впливу даних факторів (факт-прогноз) на рівень фінансового ризику (FR).

Таблиця 7 – Вихідні дані

Показники	Фактична величина	Величина, що прогнозується	Абсолютне відхилення	Темп зростання, %
Початкові дані для факторного аналізу				
1. Величина власного капіталу, спрямованого на фінансування інвестицій, тис. грн	2780	2950		
2. Величина позичкового капіталу, спрямованого на фінансування інвестицій, тис. грн	4800	3500		
3. Безризикова ставка рентабельності на фінансовому ринку (*rf*), коефіцієнт	0,2	0,3		
4. Середня ставка відсотка за кредит (*r*), коефіцієнт	0,3	0,45		
5. Внутрішня норма рентабельності інвестиційного проекту (*IRR*), коефіцієнт	0,4	0,3		
6. Річна ставка інфляції, коефіцієнт (*i*)	0,25	0,3		

ПИТАННЯ ДЛЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Реальні активи, їх визначення та класифікація.
2. Фінансові активи, їх визначення та класифікація.
3. Об’єкти інвестиційної діяльності.
4. Джерела фінансування інвестиційної діяльності.
5. Цілі інвестиційної діяльності підприємств.
6. Інвестиційна програма підприємства.
7. Життєвий цикл проекту: характеристика фаз і стадій реалізації проекту.
8. Об’єкти реального інвестування (об’єкти невиробничого призначення, будови, черги будівництва, пускові комплекси тощо).

9. Характеристика форм реального інвестування (придбання цілісних майнових комплексів, модернізація, розширення, реконструкція тощо).

10. Етапи реалізації проекту та завдання інвестора, що відповідають їм.

11. Класифікація інвестиційних проектів (за характером, масштабом тощо).

12. Основні завдання управління інвестиційною діяльністю.

13. Основні функції інвестиційного менеджменту.

14. Класифікація інвестиційних пропозицій.

15. Загальна та інвестиційна стратегія підприємства.

16. Зміст стратегічного планування проекту.

17. Зміст оперативного планування проекту.

18. Мета складання та технологія розробки бізнес-плану інвестиційного проекту.

19. Структура бізнес-плану, характеристика його складових (фінансова, маркетингова, виробнича, організаційна складові тощо).

20. Ідентифікація проекту (визначення масштабу, галузі, складу, виду, типу, джерел фінансування, періодів реалізації).

21. Зміст, послідовність і напрями аналізу інвестиційного проекту.

22. Зміст методики UNIDO щодо оцінки і аналізу інвестиційних проектів.

23. Оцінка інвестиційної привабливості регіону (наявність інвестиційної інфраструктури, рівень соціального розвитку, наявність ресурсів тощо).

24. Оцінка інвестиційної привабливості галузі (місце галузі в економіці, організація, рівень державного втручання, технічна база і виробничий апарат, соціальна значущість тощо).

25. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства. Методики інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств.

26. Вплив зовнішніх чинників на реалізацію проекту в сучасних умовах економіки України.

27. Юридичні умови реалізації проекту (законодавча та нормативна база, укладені чи підготовлені договори, установчі документи, свідоцтво про право власності на майно, інтелектуальну власність тощо).

28. Аналіз зовнішніх умов проекту (прогнозованість макроекономічної ситуації, монетарної політики, стан платіжного балансу країни, податкова система, стан фінансового ринку та банківської системи тощо).

29. Інвестиційний комплекс країни.

30. Фінансовий план інвестиційного проекту: зміст, формування та структура (прогнози доходів і витрат, грошових потоків, засоби фінансування тощо).

31. Складові звітності: бухгалтерський баланс, звіт про прибуток та збиток, звіт про рух коштів. Структура та використання для аналізу проекту.

32. Фінансовий аналіз проекту. Функції фінансового менеджера в процесі формування фінансового плану.

33. Фінансово-економічний аналіз стабільності підприємства, на базі якого реалізується проект (аналіз грошових потоків, ліквідності балансу, платоспроможності, фінансової стабільності, по точної ринкової вартості тощо).

34. Переваги та недоліки кредитного способу фінансування проекту.

35. Постійні та змінні витрати за проектом.

36. Аналіз фінансових ризиків проекту.

37. Аналіз збалансованості фінансових потоків за проектом.

38. Аналіз експлуатаційних (поточних) витрат за проектом.
39. Планування прибутку в інвестиційному проекті.
40. Зміст і складові маркетингового плану проекту та їх характеристика.
41. Складові матеріально-технічного забезпечення виробництва.
42. Аналіз беззбитковості виробництва: умови, припущення, розрахунок.
43. Напрями і джерела аналізу конкурентного середовища.
44. Зміст концепції зміни вартості грошей з часом. Визначення теперішньої вартості капіталу. Методика дисконтування в проектному аналізі.
45. Система кількісних показників оцінки інвестиційних проектів.
46. Показник чистої приведеної вартості проекту та його використання для оцінки ефективності інвестування.
47. Особливості розрахунку та застосування показника внутрішньої норми прибутковості.
48. Особливості розрахунку та застосування індексу прибутковості.
49. Особливості розрахунку та застосування показника періоду окупності. Методи оцінки періоду окупності проекту. Переваги та недоліки методу.
50. Класифікація методів оцінювання реальних інвестиційних проектів.
51. Проектний контроль, контроль на стадії реалізації проекту.
52. Цілі постаудиту інвестиційних проектів. Програма постаудиту інвестиційних проектів.
53. Особливості розрахунку і використання показника дохідності залученого капіталу, переваги та вади методу.
54. Дохідність акцій: визначення, економічна сутність, формула.
55. Вибір і обґрунтування ставки дисконтування для розрахунків.
56. Урахування інфляції при здійсненні розрахунків інвестиційного проекту.
57. Розрахунок середньозваженої вартості фінансування.
58. Вплив гірингу на вартість капіталу.
59. Відмінність балансового прибутку і грошового потоку за проектом.
60. Показник інтегрального бюджетного ефекту.
61. Класифікація інвестиційних ризиків. Зміст фінансового, технічного, маркетингового ризиків і фактори, що зумовлюють їх виникнення.
62. Характеристика заходів зменшення інвестиційного ризику: диверсифікація, наявність резервів і запасів, детальність розробки та планування тощо.
63. Характеристика кількісних методів вимірювання ризиків.
64. Використання методу прогнозних сценаріїв для оцінки ризиків.
65. Метод стандартного середньоквадратичного відхилення. Використання коефіцієнта варіації.
66. Використання методу аналізу чутливості реагування для оцінки ризиків.
67. Етапи управління інвестиційними ризиками.
68. Характеристика складових виробничого плану проекту.
69. Способи організації робіт за проектом (підрядний, господарський, змішаний).
70. Критерії оцінки технічних і технологічних рішень проекту.
71. Аспекти соціального планування проекту.
72. Аналіз узгодженості проекту із зовнішнім соціальним середовищем.

73. Планування та структура витрат на забезпечення соціально-культурних заходів проекту.
74. Процес управління проектом: планування, організація, контроль.
75. Організація оперативного управління проектом.
76. Моніторинг реалізації проекту: цілі, види, суб'єкти, що його здійснюють.
77. Причини припинення робіт за проектом. Форми виходу з проекту.
78. Порядок здійснення експертизи інвестиційного проекту: зміст, напрями, загальна схема.
79. Види експертиз документів обґрунтування інвестування: технічна, юридична, економічна.
80. Сутність фінансових інвестицій та їх класифікація.
81. Класифікація ринків цінних паперів.
82. Акції: класифікація, особливості обігу.
83. Облігації: класифікація, особливості обігу.
84. Казначейські зобов'язання: класифікація, особливості обігу.
85. Інвестиційні сертифікати: класифікація, особливості емісії, обігу.
86. Фінансові деривативи: класифікація, особливості емісії, обігу.
87. Інвестиційний портфель: сутність, класифікація.
88. Принципи формування інвестиційних портфелів.
89. Фондова біржа та її сутність. Функції фондової біржі.
90. Фондові індекси: сутність, значення.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ:

Нормативно-правова база:

1. Бюджетний кодекс України : Закон України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. Дата оновлення 11.01.2019. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17 (дата звернення 10.02.2019).
2. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. Дата оновлення 07.02.2019. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15 (дата звернення 10.02.2019).
3. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. Дата оновлення 01.02.2019. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17 (дата звернення 10.02.2019).

4. Про внесеннязмін до деякихзаконодавчихактівУкраїнищодоспрощення умов веденнябізнесу (дерегуляція) : Закон Українивід 12.02.2015 р. №191-VIII.Дата оновлення 01.10.2018. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/191-19(дата звернення 10.02.2019).

5. Про державнерегулювання ринку ціннихпаперів в Україні : Закон Українивід 30.10.1996 р. №448/96-ВР. Дата оновлення 24.11.2018. URL : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/448 /96-%D0%B2%D1%80(дата звернення 15.03.2019).

6. Про державно-приватне партнерство : Закон Українивід 01.07.2010 р.№2404-VI. Дата оновлення 10.06.2018. URL : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2404-17(дата звернення 10.04.2019).

7. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII. Дата оновлення 18.12.2017. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12 (дата звернення 10.02.2019).

8. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 р. № 40-IV. Дата оновлення 05.12.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15 (дата звернення 10.02.2019).

9. Про підготовку та реалізаціюінвестиційнихпроектів за принципом «єдиноговікна» : Закон Українивід 21.10.2010 р. №2623-VI. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2623-17(дата звернення 10.04.2019).

10. Про пріоритетнінапрямиінноваційноїдіяльності в Україні : Закон Українивід 08.09.2011 р. №3715-VI. Дата оновлення 05.12.2012. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/ show/3715-17(дата звернення 23.03.2019).

11. Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць : Закон України від 06.09.2012 р. №5205-VI. URL : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5205-17(дата звернення 12.04.2019).

12. Про Державне агентство з інвестицій та розвитку : Постанова Кабінету Міністрів України від 17.05. 2010 р. №356. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/ 356-2010-%D0%BF(дата звернення 10.02.2019).

13. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств і організацій : затв. наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 23.02.1997 р. №22. *Державний інформ. бюл. про приватизацію*. 1998. №7. С. 18–28.

Підручники, навчальні посібники та монографії:

14. Аналіз і розробка інвестиційних проектів: навч. посіб. / Циглик І.І., Кропельницька С.О., Білий М.М.,Мозіль О.І. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 160 с.

15. Безп’ята І.В. Інвестиційне забезпечення аграрного сектора економіки : монографія. Миколаїв : МНАУ, 2016. 337 с.

16. Боярко І.М., Гриценко Л.Л. Інвестиційний аналіз : посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 400 с.

17. Гуткевич С.А. Управлениеинвестиционнымпроцессом в аграрнойсфере : монографія. Київ : ИАЭ УААН, 2000. 266 с.

18. Електронний банк навчально-методичних матеріалів Запорізького національного університету : веб-сайт. URL:

http://sites.znu.edu.ua/bank/public_files/2013/11/46/8414_1384412254_testi_do_modulya_1_nvest.pdf(дата звернення 12.04.2019).

19. Єрмаков О.Ю., Гребеннікова А.А. Інноваційно-інвестиційне забезпечення виробничої діяльності сільськогосподарських підприємств : монографія. Київ : Аграр Медіа Груп, 2011. 160 с.

20. Інвестування : практикум / Майорова Т.В. та ін. Київ : КНЕУ, 2012. 577 с.

21. Кропельницька С.О., Цигилик І.І. Аналіз і розробка інвестиційних проектів : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2008. 174 с.

22. Лудченко Я.О. Оцінка економічної ефективності інвестиційних проектів: навч. посіб. Київ : Ельга : Ніка-Центр, 2004. 208 с.

23. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 472 с.

24. Пересада А.А., Коваленко Ю.М., Онікієнко С.В. Інвестиційний аналіз: підручник. Київ: КНЕУ, 2005. 485 с.

25. Пересада А.А., Онікієнко С.В., Коваленко Ю.М. Інвестиційний аналіз :навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. Київ : КНЕУ, 2003. 134 с.

26. Пилипенко О.І. Аналіз інвестиційної привабливості підприємства : огляд методик. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу.* 2009. №1(13). С. 323–329.

27. Пилипенко О.І. Методика аналізу інвестиційної привабливості підприємства : макро- і мікроекономічний аспекти. *Вісник ЖДТУ : економічні науки.* 2009. №4(50). С. 120–127.

28. Скоробогатова Н.Є., Боклан Н.С.Методичні вказівки до проведення практичних занять «Інвестування» для студентів спеціальності 6.030503 «Міжнародна економіка». Київ : НТУУ КПІ, 2013. 43 с.

29. Тараруєв Ю.О. Методичні вказівки для проведення практичних занять, виконання контрольної роботи та самостійної роботи студентів (для студентів 4–5 курсів заочної форми навчання напряму підготовки 6.080101 «Геодезія картографія та землеустрій»). Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 35 с.

30. Формування фінансового потенціалу інвестиційної діяльності в економіці України : монографія / Крупка М.І., Ванькович Д.В., Демчишак Н.Б., Кульчицький М.І. Львів : Нац. ун-т ім. І. Франка, 2011. 404 с.

31. Чорна М.В., Глухова С.В. Формування ефективної інвестиційної політики підприємства : монографія. Харків : ФОП Шейніна О.В., 2010. 210 с.

32. Щукін Б.М. Аналіз інвестиційних проектів: конспект лекцій. Київ : МАУП, 2002. 128 с.

ДЛЯ НОТАТОК

ДЛЯ НОТАТОК

ДЛЯ НОТАТОК

Начальне видання

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ АНАЛІЗ

Методичні рекомендації

Укладачі:
Шебаніна Олена В’ячеславівна
Клочан Віра Павлівна
Клочан Ірина Володимирівна та ін.

Формат 60*841/16.Ум.друк.арк.4,1
Тираж 50 прим. Зам. №_____

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9

Свідоцтво суб’єкта видавничої справи ДК №4490 від 20.02.2013 р.